

MAGYAR Bányászlap

THE HUNGARIAN MINERS JOURNAL VISIT MORE THAN ELEVEN HUNDRED MINING CAMPS AND MORE THAN TWELVE THOUSAND HOMES.

HIMLerville,

KENTUCKY.

THE HUNGARIAN MINERS JOURNAL HAS MORE SUBSCRIPTIONS THAN ANY OTHER TWO HUNGARIAN WEEKLIES ON THE U. S.

Ujabb nagy pánik a szénpiacon

A bányász-konvenció békés lefolyása nagy pánikot teremtett a szénpiacon. A szervezet nem akar sztrájkot és a legnagyobb bányász-társaságok szintén békességet kívánnak. Halálra ítélt szénbányák.

A bányász konvenció békés határozatai a csőd karjaiba bajtanak egy nagy csomó bányát.

1924 és 1925 alatt el fog hullani a bányavállalatoknak az a része, amely a halálos versenyt nem bírja el és a következő két év elteltével nem lesz túltermelés többé a pubhaszéniparban.

Ezt jelenti a bányászoknak a határozata, amely majdnem egy hangulata a sztrájk ellen foglalt állást.

A bányászok szervezete nincs egyedül az igyekezetében.

Az ország legnagyobb bányász-társaságai ugyancsak békességet kívánnak, bár jól tudják, hogy a jelenlegi túltermelés mellett irtózatossá veszteségeket szenvednek a most jövő szénéveszterendőben.

A nagy társaságok veszteni kívánnak.

A nagy és erős társaságok azt akarják, hogy a bányák között folyó rettenetes verseny most már fejlődjék ki az utolsó csepp vérig, s hogy dűljenek ki végre mindazok a társaságok a bányáiparból, amelyek nem bírnak el három rossz esztendő egymásután.

Az első rossz szénévetnek most értük a végét.

1923-ban kitermeltünk ötszázötven millió ton szénét és százötven becsülése szerint elvesztett abban az évben a bányáipar ugyanannyi, vagyis ötszázötven millió dollárt.

Ezt persze nem úgy kell érteni, hogy a dolgozó bányák fizettek rá egy dollárt egy ton szénre, hanem úgy, hogy a nem dolgozó bányák mind vesztek, s a dolgozó bányák legnagyobb része szintén veszített a kitermelt szénen. Átlag az egész bányáipar veszteségét teszik százszáz millió dollárra az elmúlt esztendőben.

A roskadozó bányász-társaságok százai lesték-várták reménykedve, hogy egy esetleges bányász sztrájk újra felemeli a szénnek az árát, hogy pár havi jó üzlet újabb élet-injekciót fecskendez a halálosan beteg társaságok egész tömegébe és így késleltetik valahogy a rettegést leszámolást.

A bányászok, nagyon okosan, másként határoztak.

A bányászok szintén tudják, hogy el kell jönni a nagy leszámolásnak, hogy le kell törni a bányák egész tömegének, hogy el kell hagyni a bányát a bányászok egész regimentjének és azt kívánják, hogy történjék ez meg minél előbb.

Hogy hétszázézer nem dolgozó bányász helyett ne maradjon több ember a bányáiparban, mint négyszázézer, de azok dolgoznak tizenkét hónapot minden esztendőben.

A bányász-társaságok egy része bizonyosan kimegy az üzletből, s a bányászok nagy része elhagyja a bányáiparból, de ez a haladás nagyon keserves és

hosszadalmas lesz és olyan küzdelemre van kilátás, amelyen nem volt még soha a széniparban.

A szervezetlen bányák azt remélik, hogy ebben a nagy és végsőnek ígérkező küzdelemben felül maradnak majd, mert amíg a szervezett bányák kénytelenek lesznek a rendes fizetést megadni az embereknek, addig a szervezetlen bányák kedvük szerint vágják le a bányászok munkadíját.

Hát egy darabig menni fog a dolog bizonyosan és erre számít is a bányászok szervezete.

A Virginiák és Somerset hatalmas szénmezői ontani fogják a három-és-fél dolláros nap-szám mellett termelt szénnek száznál több tonját, és ezek a szénmezők hatalmas fejlődésnek indulnak — az első évben.

A második évben azonban megjelenik majd a szervezet ezen a vidékeken és nem lévén más munkája a következő esztendőben, ráveti magát az olcsón dolgoztatott bányászokra és a legnagyobb erőfeszítést fejt majd ki, hogy beszerveze az egész ország összes szénbányáit.

Ha sikerül ez az igyekezet, akkor két-három év múlva a megfogyott szénbányák majdnem teljes mértékben szervezettek lesznek, s minthogy megszűnik a túltermelés is az országban, semmi nem fog többé útjába állni, hogy a bányászok fizetességes munkadíjak mellett állandó munkához juthassanak.

A radikális bányászoknak nem nagyon tetszik ez a határozat. Nem tetszik az a tónk szélén álló bányavállalatoknak sem.

De nem lehet a dolgon segíteni.

Nem lehet addig állandó munka, amíg ötezer bányával és két százötven ezer bányásszal több van az országban, mint amennyire szükségünk van és itt van az ideje, hogy véget érjenek ezek az állapotok.

Nagyon okos és nagyon megfontolt határozat volt a bányászoktól, hogy nem ugrottak bele egy olyan sztrájkba, amelyben a bányászoknak nyerni valójuk misem lett volna, ellenben meghosszabbították volna egy csomó társaságnak az életét, hogy még tovább tartson a munkálanság korszaka a széniparban.

A bányászok legyenek készen arra a nagy küzdelemre, amely most megindul a széniparban. Legyenek rá elkészülve, hogy a szervezett bányákban nagyon keveset fognak dolgozni a most jövő szénévetben, s hogy a szervezetlen bányákban nagyon alacsony lesz a munkabér.

Akiknek a bányász-sztrájkon kívül van más mesterségük is, azok távozzanak el a bányáiparból mihamarabb, mert jó időket sehol, semmi körülmé-

nyek közt ebben az évben nem várhatunk.

Lesznek persze szervezett bányák, ahol dolgoznak majd minden nap, s lesznek vidékek, ahol jobban megy majd a munka, mint másfelé.

Ez attól függ mindig, hogy hol adják el egyes bányák vagy egyes vidékek a szénét és milyen állandó a revőközöségük.

De nagyjában, átlag nem lesz több a munka a szervezett bányáknál, mint százhusz-százötven nap áprilistól-áprilisig.

A szervezetlen bányáknak az a része, amely csak nagy költséggel termelheti a szénét, még a nyár előtt le fog törni és kidűl a harcából.

A szervezetlen bányáknak az a csoportja, mely benné marad az üzletben, fejleszteni fogja az üzemet, nagyobbítani fogja a bányát, dolgoztatni fog minden nap, de — nagyon leszálított munkabérért.

Az nap, mikor Farrington elmondta nagy beszédét a sztrájk ellen, Cincinnatiában egy millió ton szén-szenet ajánlott egy nagy west virginiai társaság 1924 évi szállásra hatvan cent jével.

Hír szerint ez a társaság 3.50-ben szabja meg március elsejétől a kompánia munkások legmagasabb fizetését, de még így is bele fog nekik kerülni a szén tonnája másfél dollárjukba.

Természetesen a lump szénért nagyobb árat remélnek, s általában azt hiszik, hogy a lo-gani bányák 1.25-ért fogják egy remásra a run-mine szénét adni a következő évre.

Minthogy a szóban forgó társaság évi termelése három millió ton szén, s számításuk szerint a kitermelendő szén tonnáján 25 centet fognak veszteni könnyen kiszámíthatjuk, hogy milyen áldozatokat kíván hozni ez a társaság, hogy versenytársait a nagy versenyben tönkre zuzza.

Állítólag a múlt héten a legjobb és leghíresebb Illinois Franklin szénét 1.90-ért adták éves szerződésre minden mennyiségben, pedig köztudomás tény, hogy abban a kerületben még a napi hat-nyolcezer ton szén termelő mammoth-bányáknak is belekerül egy-egy ton szén kitermelése 2.25—2.50-be.

A legrosszabb sors minden-eseire a Dél Ohioiban és Indiánában fekvő bányákra és bányászokra vár, mert ezektől a nagy területektől a west virginiai bányák teljesen elvonták a piacot az utolsó esztendőben.

Most ugy akarják ezek a területek meghosszabbítani az életüket, hogy az Államközi Kereskedelmi Bizottságnál nagy változtatásokat kérnek a fuvar-díjban, a mely tonnáként hatvan-nyolcvan cent terhet rakna a west virginiai szénre, s ötven-hatvan centet venne le az ohioi és indianai szénről. Az Inter-

GYILKOL A LEJÁRÓKÓ.

Az egyik áldozat egy magyar bányász azonnal meghalt. Két sebesült is van.

Alig mulik el egy nap, hogy kisebb vagy nagyobb szerencsétlenség hírére hozza a posta. Még egyik helyen el sem temették a szerencsétlen áldozatot, már más helyen ismét gyilkol a bányá.

Rivesville, W. Va. mellett a Parker Run Mine nevű bányában történt szerencsétlenség február elsején.

Az egyik bányász pillerben dolgozott és jelentette, hogy nagyon rossz a tető, jön a kő lefelé, adjon postot a foreman. A szegény bányász nem akarta veszélyeztetni az életét és ki is ment a plébából. A foreman azonban visszarendelte és kijelentette, hogy nem kell oda post, dolgozzon bátran, mert tart a tető. Még egy strecket Ivanics János magyar bajtársat is oda-rendelte egy segédstréckessel hogy végezze ott a munkát.

A foreman épen ki indult a pillerből, amelyet egy pillanattal előbb teljes biztonságúnak állított és ahová szerinte post sem kellett, lezuhant a kő és Ivanics bajtárs életét kioltotta, míg a segítsége és a formán zuzódást szenvedtek.

Ivanics bajtárs életével fizetett a foreman könnyelműségéért. Ötveget és négy árva hagyott hátra.

Hány ilyen eset történik egy-másután, hogy lelkiismeretlen emberek bünsz mulasztásából kenyérkereső családapa életét veszti. Ha a foreman kötelesség tud ember és idejében postot tetet a kő alá, vagy beszűnteti a túl veszélyes pillerben a munkát, nem történhetett volna meg a szerencsétlenség. Hiszen egy post felállítására nem kerül olyan sokba, hogy érdemes lenne a chancet venni egy ember életével.

Kiváncsiak vagyunk, hogy megindították-e a vizsgálatot és a foreman bűnösnek találják-e és ha igen elveszi-e méltó büntetését. Mert az olyan ember, aki csak annyire törődik a munkások életével, megérdemli, hogy bűnhődjék.

A state Commerce Commission döntése az ügyben április derekára várható, hozzá ért emberek véleménye szerint azonban ez nem fogja megmenteni ezt a két haldokló területet a pusztulástól.

A magyar bányászoknak azt ajánljuk, hogy nézzenek alaposan körül, igyekezzenek a helyzetet alaposan megérteni és miután tanulmányozták az egyes vidékek várható sorsát, olyan helyen keressenek megélhetést, ahol legtöbb reményük van a nekik legjobban megfelelő kereseti viszonyokra.

A most jövő évek akkor is nehezebbek lesznek, ha nagy körültekintéssel intézzük a sorsunkat, de a régi meg gondolatlan-ság mellett csak nyomorúság lenne osztályrészünk.

A bolshevik bányászok teljes veresége.

A kommunista csoport teljesen megsemmisült Indianapolisban. — Vereséget szenvedtek a fehér bolshevikek is, akik a kluklusz érdekében agitáltak.

A bányászok hatalmas szervezete befejezte nagygyűlését és a gyűlés határozata értelmében békesség lesz egy pár évre a széniparban. Feltéve persze, hogy a bányák urai is békességet akarnak és nem erőszakolják ki a háborúságot. Ez azonban nem valószínű.

A bányáipar békéjét és a békés fejlődés lehetőségét az a döntő és mindent eldőprő nagy többség biztosítja, a mely józan maradt az izgalmas nagy vitákban és kizárta a szélsőségeket a bányászok vezetéséből. Jelen volt a konvenció mindkét bolshevizmus teljes fegyverrel és teljes harcokész séggel.

A vörösek, akik már Pittsburgban megpróbálták, hogy miként rombolják le a bányászok egységes szervezetét, és a fehér ébredő hitanyagok, akik az amerikai-Héjjas-párt érdekében agitáltak.

A vörösek eleinte még meglehetősen sokan voltak. A nagygyűlés napjain még nem lehetett tudni, hogy milyen befolyásuk lesz a határozatokra, mert a két-háromszáz lármás ember handabandázása nagy lármát csinált néha-néha.

A gyűlés folyamán azonban mind világosabb lett, hogy a kommunisták semmi más nem akarnak, csak a szervezet szétrombolását, és az uniohoz hűsége bányászok egyre többen fordítottak hátat Posteréknek.

A bányászok nagy tömege gyanuval a szívében indult a gyűlésre. Az az irtózatossá rágalmak hadjárata, amit Lewis ellen indítottak, s a melyhez hasonló piszkos és nagyarányú szennyárada nem indult még munkásvezér ellen, hatással volt az emberekre és sokan komolyan azt hitték, hogy Lewis elárulja a bányászokat.

Mikor azonban látniuk kellett, hogy Lewisnak a legelső dolog volt a scale-committee (munkabérmegállapító bizottság) bőszejvá a köztiszteletben álló és radikális Farrington tenni meg, nem bírtak tovább Lewisra gyanakodni.

És ettől kezdve apadni kezdett a bolshevik tábor.

Hiába tartottak Posterék és a többi kommunisták estéről-estére lázító gyűléseket a radikális bányászoknak, hiába túrlák a gyűlölet és a rombolás táboruk mindig apadt, épen, mert esztelenül és féltelenül lázítottak.

Öt-hat estén át még nagy hallgatóságot biztosított Postereknek a rágalom régi fegyvere, de mikor már nem is tagadták, hogy a szervezet szétrombolására törekednek, hogy a romokból építhessék fel a kommunizmust, a hallgatóságuk java része irtózatossá fordult el tőlük és lassan a semmire olvadt a kommunista tábor.

S mikor az utolsó napon a kansasi lázadó megjelent a konvenció termében, hogy újabb zavart támasszon az egységes bányászok táborában, nem volt már ötven híve sem a kétezer ember közt a kommunista robbantóknak.

A munkadíjmegállapító bizottság meg fogja kötni a bányász tulajdonosokkal az új szerződést és béke lesz a széniparban, de nem lesz béke a bányászok közt, ha nem vigyáznak a békére.

A kommunisták, akik kiapadtan pénzfórással rendelkeznek, tovább folytatják a gyanúsítás, a lázítás, a rágalmazás piszkos hadjáratát, és tovább is azon lesznek majd, hogy szétrombalták a bányászok szervezetét.

Nem is tagadják, hogy az a céljuk.

Magyar bányászok, akik ellenségei a szervezetnek, akik azt kívánják, hogy hulljon szét a United Mine Workers, kövessek a kommunistákat és anarchistákat a robbantás munkájában.

A bolshevik magyar lapok hüszéges cinkosai az angol nyelvű kommunistáknak, és az Uj Előre meg a Bérnmunkás nap-nap után arra lázítják a bányászokat, hogy rugják fel a szervezetet, a melynek helyébe bolshevik világszövetséget csinálnának.

Mi még csak azt sem tesszük, amit a bolshevik lapjainak tesznek. Mi nem szedjük elő a gyanúsítás, a rágalmazás, a hazugság piszkos fegyverét velük szemben.

Mi azt mondjuk, hogy boldoguljon kiké a maga hite szerint és ha a bolshevizmust a többség helyesebbnek tartja, meg lehet próbálni azt a rendszert. De a pájt megenni és eltenni nem lehet és valaki nem lehet a bányászok közt jani-párti is, meg kommunista is.

A kommunizmus és a kommunisták, az új-előristák meg a bérnmunkásisták célja a szervezet szét döntése.

Akiknek nem kell a szervezet ereje, akik ellenségei annak, azok menjenek a vörös zászlók után.

De két urat nem lehet szolgálni és a vörös zászlók forradalma nem egy cél felé vezet a bányászok békés szervezetével.

Ezt az indianapolisi nagygyűlés elég erőlyesen tudatta a világ népével, amikor hatalmas többséggel a békés ipari fejlődés mellett vallott hitet és kikényszerítette a bányászok táborából a forradalmakat hirdető vöröseket.

Ők is teljes szervezettel vonultak fel, ők is éjjel-őjjel-re titkos gyűlések rejtelmes lázításával hintették a gyűlölet lángját maguk körül, hogy a bevándoroltakat hátha szurják.

Azt akarták ezek a fehér bolshevikek, hogy a feles számú bányászok tömegéből a bevándorolt bányászokat üldözzék ki a következő esztendőben és azt indítványozták egyelőre, hogy engedje meg a United Mine Workers a tagjainak, hogy a fehér bolshevizmushoz csatlakozhassanak.

Az indítványt azonban leszávatták és szavazás alatt kintint, hogy a fehér csuiklyásoknak sincs sok hívük még a bányászok közt.

De ahogy a vörös terroristák nem nyugszanak majd, épen úgy a fehér terror fanatikusai sem fogják az igazságot abba hagyni.

Épen azért szükséges hát, hogy a bevándorolt bányászok ne várják tétlenül a fehérek támadását, hanem azonnal nézzenek mindenütt utána, hogy a United Mine Workers tiszta legyen a bandától.

Nézzenek utána haladék nélkül, hogy osztályaiknál kik lehetnek tagjai a klukluszoknak és ezeket az embereket zárassák ki haladék nélkül a szervezetből.

Aki a szervezetnél és munkájánál többre becsüli az intolérans, gyűlölködő fehér csapat-hoz való tartozását, am tartozik a klukluszokhoz, de akkor távozzék azonnal a bányászok szervezetéből.

És ne higgyék a magyar bányászok, hogy az indianapolisi határozat után nincs mit félni, mert igenis félniük kell, ha a harcot azonnal teljes erővel nem veszik fel.

Az álarcos gyávaóság tovább szítja a gyűlölet tüzét a bányászok közt is, és ha ki nem húzzuk most a mérőfogót, akkor később talán késő lesz már.

Ezt egy percre se felejtsek el és a fehérek elleni küzdelmet egy percre se halasszák el a szervezet idegen származású bányászai.

FÉLMILLIÓ TONNA SZÉNET RAKTÁROZTAK FEL.

A Missouri Pacific R. R. vasutársaság Gorbam, Ill.-ban 100 akker területet bérelt ki egy nagy szénraktár létesítésére. A szénraktárt el is készítették és most már megkezdték a szén felhalmozását. A következő két hónap alatt a vasutársaság egy félmillió tonna szénét fog raktározni ezen a telepen, arra az esetre, hogy április elsejére, ha sztrájk törne ki, úgy elég szén felett rendelkezzen.

A társaság úgy látszik erősen számít arra, hogy tavasszal sztrájk lesz.

MAGYARORSZÁGI HIREK

BUDAPESTI SZERKESZTŐSÉGÜNK TUDÓSÍTÁSAI.

MAGYARORSZÁGI LEVÉL A KÜLFÖLDI KÖLCSÖNRŐL MUNKANÉLKÜLISÉGRŐL ÉS AZ ÚJ KELET-EURÓPAI ÁLLAMCSOPORTOSULÁSRÓL.

Száz munkaalkalomra háromszázhuszonnégy jelentkező esik. — Mit hoz az 1924-es esztendő Magyarországnak?

Mintha Magyarország egész gazdasági, társadalmi életét boldogulását egyetlen kártyára tették volna fel, annyira a külföldi kölcsön kérdése urálja még mindig a lelkeket. Erről az ügyről már egyszer hosszasan írtunk bányásztestvéreinknek és most nem is magáról a kölcsönügyről, hanem annak következményeiről akarunk egyet-mást mondani.

Hogy igazságosak legyünk, előre kell bocsátanunk és a legnáta-zottabb hangsúlyoznunk kell, hogy a külföldi kölcsön megszerzését Magyarországra nézve életbevágóan fontos kérdésnek tartjuk — csupán vele kapcsolatban felmerült nagy bajokra akarunk rámutatni, amelyekre a magyarországi munkástestvérek ma már túlságosan is égető sőt gyánát éreznek testükön. Mielőtt erre a problémára rátérnénk, felelni akarunk — rövidesen arra a ma már általánossá vált kérdésre, hogy hát voltaképpen miért is kellett Magyarországnak a külföldi kölcsön? Az a 250 millió arany korona, amit a kormány kiküldöttel egy esztendő külföldi barangolásuk után végre — félig-meddig biztosan — a zsebükben hoztak, nem olyan nagy összeg, hogy ezért érdemes volt az a sok politikai harc, bomba, kiadás pénzben és vérben — akkor, amikor ellenértékül még nem is nagyon biztosítják az ország gazdasági talpraállítását.

Akik azt mondják, azoknak igazuk van: a 250 millió arany korona valóban nem az az összeg, amért érdemes volt mind-azt végigcsinálni.

Sokkal fontosabb és sokkal életbevágóbb kérdésről volt itt szó, amelyet a külföldi kölcsön háta mögé bujtattak, azonban az egész külföldi kölcsön kérdése miatt és érte jött létre, került felszínre — és ez — a

Jóvátelet kérdése.

Magyarországnak ezzel a modern hadisarczal szemben mindig az volt az igazságs és jogos felfogása, hogy mai nyomorult állapotában jóvátelet fizetésére képtelen. Elég, ha minden hónapban kiad néhány ezer örfállatot, lovat marhá, sőt a pécsi szénbányák termésének felét átadja Szerbiának, de pénzbeli jóvátelet ma fizetni képtelen.

Magyarországnak örökös természet ellensége, a kisantant azonban nem fogadta el ezt a kijelentést és addig áskálódott nyugati szövetségeseinél, míg végre 1923 májusában a jóvátételel bizottság ráirt Magyarországra, hogy:

— Adós fizess! Tovább nem várók.

Bethlen miniszterelnök ekkor kiutazott Párisba, Londonba és Rómába és megmagyarázta az illetékeseknek, hogy Magyarország maga is olyan nyomorult, hogy külföldi segítség nélkül el kell pusztulnia — nem hogy még tudna jóvátételel fizetni.

Igy került le napirendről egyelőre a jóvátételel kérdés és Magyarország május óta a pécsi szénzállításokon kívül egyet-

len krajcárt sem fizetett jóvátételel célokra.

Már magában ez is nagy eredmény volt, de még nagyobb eredmény volt az, hogy a kölcsöntárgyalások alatt maguk a hitelező hatalmak vetették fel a jóvátételel kérdését, mert attól féltek, hogy kölcsönadott pénzüket a kisantant bármikor lefoglalhatja jóvátételel céljaira. Ezért ők maguk állapították meg, hogy Magyarország évente tízmillió aranykorona jóvátételel fizessen — ami amellet, hogy nem nagy összeg — egyúttal lehetővé teszi, hogy a papirkorona stabilizálni lehessen és ezáltal Magyarországon újra normális gazdasági állapotok legyenek. Ez a megállapodás husz évre szól, ami annyit jelent, hogy husz évig Magyarországnak nem kell fizetni több jóvátételel évi tíz milliónál.

Hogy husz év múlva hogyan lesz — ki tudja azt előre?

Addig Magyarország nyugodtan és békésen fejlődhetik, ha pedig ezt az állandóan levegőben lógó kérdést most el nem in tézték volna, a legkisebb gazdasági megerősödésnél — talán már egy-két év múlva ráncsapott volna az ellenség raja és jóvátételel címén megint annyit követelt volna tőlünk, a mely jóidőre ismét megbénította volna gazdasági fejlődésünket. És így ment volna ez időtlen időkig — közben a szomszédos ellenségek a mi zsírunkon felhízalták volna magukat és mikor már elég erősek lettek volna és mi teljesen gyengék — egy szép napon elfoglalták volna még a mai Csonkamagyarországot is.

Ezt akadályozta meg a külföldi kölcsön.

Az ország határain belül, azonban a külföldi kölcsönnek a mai napig csak kárát látta a magyar társadalom. A bűnök, a melyek a mai bűnhődéshez vezettek, régebbi keletiek, a kölcsön csupán aktuális, időszere-rívé tette őket.

Magyarország egész gazdasági életét a háboru óta egy-két nagyobb bank tartja a kezében. A mai bankjegytorgalomból 500 milliórd — tehát a Magyarországon levő papirpénz fele magánkezekben van, akik akkor és úgy befolyásolják szegény és gazdag — de főleg a szegény ember sorsát — ahogy nekik jól esik.

BIZTONSÁG ÉS KÉNYELEM.

Ha ön utazást tesz, vigye magával bankunk Utazási-csekkjeit (Travelers Checks) vagy Hitellevéljeit (Letters of Credit) és ön a világ bármely pontján beválthatja azokat készpénzre. Ha csekket ellopának ön, vagy ön elveszítené, egész nyugodt lehet nem származik abból önnek kár, mert senki más be nem válthatja azokat csak a kizárólag ön. Ne vigyen tehát készpénzt magával hanem csekkjeinket vagy hitellevelünket.

A mi utazási osztályunk kívánománjára legelőször és legbiztonságosabban hajón vagy szállodában és áll, hogy utazás költségeit és díveztessé tegye előtölje a végéig.

Éljön lehet ön abban, hogy mindegyiket előzetesen és utána is intézzük el és azon tisztviselőink, akik az ön anyanyelvét beszélik, minden utazási és pénzügyi kimerítő és megbízható felvilágosításokat adnak önnek.

FOREIGN DEPARTMENT
MELLON
NATIONAL BANK
Cor. SMITHFIELD STREET and
OLIVER AVENUE,
PITTSBURGH, PA.

Mi történt tehát, amikor a külföldi kölcsön szóba került?

Az a néhány nagybank, a mely eddig az összes magyarországi gyárak, bányák és vállalkozások útjében tartotta a kezét, egyszerre visszavonta a pénzét, mert nem tudta biztosan, milyen változások fog előidézni a kölcsön a gazdasági életben. A tőzsde, amely ma már Magyarországon a munkástól kezdve az államtitkárig mindenkinél közközzes forrásává lett, egyszerre leromlott, az értékpapírok fele értékükre süllyedtek, a gyárak, vállalkozások nem kaptak hitelt és kénytelenek voltak üzemeiket részben, vagy egészen beszüntetni.

Ez az üzemszökkenés létszámcsökkentéssel járt minden vonalon és a gazdasági pangást óriási mértékű

munkanélküliség

követte.

Hogy ez így van, mutatja a budapesti központi munkaközvetítő hivatal jelentése, a mely szerint a mai napon 100 munkahelyre 324 munkakereső jut átlagban. Ez annyit jelent, hogy munkaalikalomhoz Magyarországon ma három emberből csak egy jut — kettő kenyér nélkül áll családjával a tizfokos kemény tél közepén.

Ilyen óriási aránytalanság munkaalikalom és munkakereslet között Magyarországon a kommun idején kívül sohasem volt. A fentemlített szám azonban csak átlagban irányadó, vannak munkakörök, ahol az arány sokkal kedvezőlenebb.

Igy például a cipész és szabóiparban 18 munkahelyre 184 munkakereső, napszámosoknál 128 helyre 343 jelentkező, vas, fém és gépiparban 21-re 343, építőiparban (kőműves, ács, szobafestő stb.) 9 helyre 170 munkakereső és a női foglalkozást üzöknél 82-re 285 jelentkező jut.

Egyedüli kivételt talán a bányászok képezik, ebben a munkakörben van elég munkaalikalom — ugyannyira, hogy a Ruhr vidéken és Belgiumban munkanélkülivé vált néhány száz magyar bányász kivétel nélkül el tudott helyezkedni a magyarországi bányákban.

Ami a mezőgazdasági munkások elhelyezkedését illeti, erre vonatkozólag nagyon felületes összeállítást láttam a földművelésügyi minisztérium kimutatásában.

A kimutatás többek között 200 erdőkiérmelő munkásról emlékezik meg, akik munka nélkül állanak — ezzel szemben azonban az is igaz, hogy egyetlen egy munkaalikalmat sem tud felsorolni. Mindazonáltal — saját tapasztalataim alapján mondhatom, egy egész kis hadsereget lehetne kiállítani azokból a munkanélküli mezőgazdasági munkásokból, akiknek a száma sajnos — kétszázon felül van Magyarországon!!

Mind ezeknek az okát a pénzügyi kormányzat teljesen hibás politikájában látjuk, amely az ország vagyonának tekintélyes részét mint említettük néhány nagy bank kezébe adta át s a

mely utóbbi most korlátlan urlett elevenek és holtak felett. Magyarországon a külföldi kölcsön megvalósításának pillanatától várja ezért most mindenki, vas és gépmunkás, cipész és építőiparos és a tőzsdén játszó spekuláns is sorsa jobbra fordulását.

Reméljük, hogy így lesz.

A sokat emlegetett ruhrakció erősen szembelyezte az európai két nagyhatalmat, Angliát és Franciaországot. A jövőben tehát — előbb, vagy valamivel később — feltétlenül két egymással szemben álló hatalmi csoportosulással kell számolnia a kisantantnak és Magyarországnak is.

Az új csoportosulásnál kezdők számba venni már ma Oroszországot is, amelynek Európa jövőd kialakulásában igen nagy szerepe lesz.

Ennek kegyeiért verseng — ha ma még itokban — Anglia is, Franciaország is.

Franciaország a napokban kötött szerződést Csehországgal, hogy így meg legyen összekötöttese kelet felé — Szovietországgal.

Oroszország bevonása a keleti csoportosulásba a nagy-szláv eszme diadalát jelentené, a melynek természetesen minden nem szláv állam ellensége. Így tehát Magyarország, Olaszország, Németország és Anglia.

Hátra van azonban Románia és Lengyelország, amely utóbbi ugyan szláv állam, de Oroszország feltámadásától saját állami függetlenségét félti. Ennek a két államnak szerepét akarja tisztázni a belgrádi konferencia és a szláv Csehország és Szerbia egészen nyilvánvalóan a maga oldalára akarja őket megnyerni az 1924 esztendőben, az új államcsoportosulás küszöbén.

Hordóssy Iván.

A BÉBI egészsége és fejlődése főleg az eledeltől függ, melyet kap. Az ön békijét etesse és fürdesse rendszeresen. Ha nem tudja békijét szoptatni, akkor használjon Borden's Eagle tejet.

MERT a Borden's Eagle tej a legjobb csecsemő eledel, különösen békinek, gazdag tehén tejből és finomított cukorból készül. Tisztasága, állandósága és könnyen emészthetősége miatt az orvosok ajánlják.

ÉS mert több mint három nemzedéken át több békít neveltek fel rajta erős és egészséges férfiak és nők, mint az összes más csecsemő eledel-eken együtt. Ha a békije nem alszik éjjel, sir és nyugtalan

ÉS ha a békije sulyban nem gyarapszik úgy, mint a hogy kellene, akkor talán az ön teje nem felel meg neki. Ily esetekben az Eagle tej megoldja az ön problémáját é p e n egy, mint azon tudják ereit, akik nem tudták szoptatni békijüket.

HA kívüli az ezen hirdetés alatt lévő szelvényt és beküldi hozzánk, mi küldünk önnek saját anyanyelvén irt nyomtatványt, hogy hogyan kell használni és más értékes felvilágosítást.

THE BORDEN COMPANY New York

SZELVÉNY

Jelölje meg, melyik nyomtatványt akarja
Táplálási Utasítások ..... Étrend ..... Bébi ..... Kényv .....
Név .....
Cím ..... Hungarian

KÉSZPÉNZ DOLLÁR JUGOSLAVIA ÁTUTALÁSOKAT területére is elfogadunk teljes felelősség mellett. **PÉNZKÜLDEMÉNYEK** a világ minden részébe. **HAJÓJEGYEK** az összes vonalakra. **AFFIDAVITEK.** **NÉGY SZÁZALÉK OT KAMATOZÓ BETÉTEK.** **AMERICAN UNION BANK**

NÉMETH JÁNOS ig. elnök. Fióküzlet: 1597 SECOND AVENUE, NEW YORK, N. Y.

Tűzbiztosítás

Az emberek általában nem nagy figyelmet fordítanak a tűzbiztosításra.

Mit felelné Ön a következő kérdésekre?

- 1) Elég gondot fordít-e Ön a tűzbiztosításra és vajjon kellően biztosítva van-e a háza, háztartási tárgyak, melléképületek, garage, automobile, kocsiszín, stb.?
- 2) Felemelte-e a biztosítási összeget az áremelkedés arányában, hogy olyan összeget kapjon, mely elegendő az újból beszerzésre, ha netalán a tűz elpusztítana valamit?
- 3) Vajjon a biztosítást egy teljesen megbízható, szilárd, régi kipróbált amerikai intézettel kötötte-e?

Ha Ön valóban komoly gondolkodású és előrelátó ember, úgy Ön csakis a világ legmegbízhatóbb biztosítási intézeténél köti meg biztosítását,

KÉPVISELI E VIDÉKEN :

TUG RIVER INSURANCE AGENCY
PATTERSON BLDG.
WILLIAMSON, W. VA.

A Magyar Bányászlap előfizetési ára egy évre. .... 2 dollár

HELYEZZE EL BETÉJTÉT NÁLUNK

PÉNZT küldünk az óhazába sürgönyileg is.

PÉNZKÜLDEMÉNYEINK a leggyorsabban és legpontosabban lesznek kifizetve a címzett lakhelyéhez legközelebb eső banknál.

HAZAI JOGÜGYEKET elintézzük a leglekiismeretesebben óhazai ügyvédek által.

KIHOZATALI ÜGYEK.
HAJÓJEGYEK a legjobb hajóvonalakra.
AFFIDAVITOK pontos készítése.

Forduljon minden ügyével bizalommal hozzánk.

BETÉTEKRE 3 SZÁZALÉK kamatot fizetünk.

HIMLER STATE BANK

HIMLERVILLE, -- KENTUCKY

Roszuljárt János - Jóljárt János

— Már meg mi lett, János tomám?
 — Hát bedőlt a bajba, mint az oláh a háborúba.
 — No, az oláh ugyan csúnyán áfizetett...
 — Rá hát. De én is.
 — Már miért?
 — Hát csak azért.
 — Mégis: miért?
 — Csak úgy. Roszuljárt János lett belőlem. Merthogy rossz volt az emésztésem, aztán nem tudtam tőle megszabadulni. Aztán ebek kellett az étel, nem nékem, meg egészen

vánnadt lett a képem, meg nem jött álom a szememre.
 — De miért lettél "Roszuljárt" János?
 — Csak. Mert megvettem és használni kezdtem a PURGARET gyógycukorka valami utánzatát és nemcsak nem lett tőle rendben a gyomrom meg a belem, hanem még hasrágást is kaptam.
 — Jubeese, hogy ez komisz dolog.
 — Az. De aztán "Jóljárt" János lett belőlem.
 — Az-e? De hogyan?
 — Egyszerűen. Kidobtam az

utánzatot, aztán elkezdtem a PURGARET cukorkát szedni. Alig szedtem belőle, máris rendes lett tőle az emésztésem, megjött és meg is maradt az étvágyam és úgy rendbejöttem, mint a parancsolat. Hát így lettem én Jóljárt János a PURGARETTŐL, oszt' decóli...
 *
 A PURGARET gyomortisztító gyógycukorka nagy dobozza 1 dollár. A rendelést, a mely mellé díszes naptár járul ingyen, ekkép kell címezni: Vörös Kereszt Patika, 8901 Buckeye Road, Cleveland, Ohio.

AZ ALABAMAI RAB-BÁNYÁSZOK LÁZADÁSA.

Nem bírják tovább az embertelen bánásmódot. — Barmok módjára a legszilányabb kosztot dolgoztatják a rab bányászokat. — Meg kell szüntetni a rabok hérbendását.

Számtalan esetben foglalkoztunk már azzal a szegénytelen állapottal, hogy Alabama államában ma is bérbeadják a rabokat bányatulajdonosoknak, akik aztán a legkíméletlenebb módon dolgoztatják őket.
 Az állam kiadja bérbé a rabokat, akiket aztán a társaságok dolgoztatnak úgy szólván semmiért. Alig fizetnek nekik valamit, amellé kosztjuk is olyan sovány, hogy nem bírják a rabok a gyenge táplálkozás mellett a baromi munkát.
 Több ízben vezetett már Alabama-ban a bányatulajdonosok argalmatlan eljárása lázadásra. A szerencsésen rab-bányászok több ízben kísérleteztek, hogy szomorú helyzetükön javítsanak. Sajnos, soha se tudták eredményt elérni, sőt minden egyes próbálkozás után még retentesebb lett a helyzetük. A bányabárok mindig megbosszulták magukat a lázadásokért a tehetetlen rabokon.
 Az ország sajtója elég gyakran mutat rá erre a rettenetes állapotra, azonban semmi eredménye ennek. Valahol láthatatlan kezek mindig megakadályozzák, hogy igazi, elfogulatlan vizsgálat induljon meg végre és végéig vessenek ennek az állapotrak.
 Legutóbb a múlt hetekben

próbálkoztak a rabok, hogy sanyaru helyzetükön valamit változtassanak és megint fellázadtak. Eredményt azonban megint nem tudtak elérni, megint leverték őket.
 Az ország sajtója most alig foglalkozott az esettel. Biztosan volt gondja valakinek, hogy mennél kevesebbet írjanak róla az újságok.
 Pedig a huszadik században mégis ideje lenne, ha megszűntetnék ezt a rabszolga állapotot. Mert az alabamai rab-bányászok helyzete még rosszabb, mint a néger rabszolgáké volt felszabadulásuk előtt.
 És ha felszabadították a rabszolgákat, akkor a rab-bányászokat is fel kell szabadítani. Nem szabad őket tovább rabszolgaságban hagyni.
 A rabok is emberek, még ha súlyos bünt követtek is el, azokkal sem lehet úgy bánni, mint a barmokkal. (Különben a barmokkal is sok helyen emberségesebben bánnak, mint Alabama-ban a rab-bányászokkal.)
 Dolgozni kell a raboknak, és ez ellen ők nem panaszkodnak, csak a bánásmódot nem bírják. Hogy éhesen, rongyosan, anynyi szemet akarnak velük ladolathni — majdnem ingyen, a mennyit egy nagyon jól táplált bányász sem képes ladolni.

AZ OLD BUSY BEE Bányász LEZÁRÁSÁ.

Amerika egyik legrégebb bányája az Old Busy Bee bánya Missouri-ban. Azonban annak dacára, hogy régi és jó bánya, mégsem tudott a mostani viszonyokkal megbirkózni és miután a legutóbb egyik pedát nem tudta a munkásoknak kifizetni, kénytelen volt lezárni.
 A bánya jó és vagyoni helyzete megfelelő, azonban nem tud készpénzhez jutni, mert a vevői szintén nehezen fizetnek. Ezért az ottani érdekeltekből egy bizottság alakult, mely most újból meg akarja nyitni a bányát és az üzem megkezdéséhez szükséges pénzüsszeg előteremtéséről akar gondoskodni.

HALÁLOZÁS.

Súlyos csapás érte Papp Dániel testvérünket Marsteller, Pa.-ban. Felesége, szül. Febert Éva 34 éves korában 17 napos kínos szenvedés után elhunyt. S árvát hagyott hátra.
 Temetése nagy részvét mellett ment végbe a Marstelleri templomból. Megjelentek a rokonok, jó barátok és egy egész köcs vitte a korszort a kopsorsú után.
 Az elhunyt tagja volt a Bridgeporti Szövetség 347-ik osztályának.

A Cunard Line 1923-ban a legtöbb utast szállította, összesen 225,642 személyt.

Ez azt jelenti, hogy az egész személyforgalomnak 23 százalékát, azaz egy negyedrészt bonyolította le — miután az összes vonalakon közel egy millió volt a személyforgalom.

A statisztikai kimutatások szerint a Cunard-Anchor Company a transatlantici személyforgalomban a legtöbb utast szállította 1923-ban. Az átszállított utasok száma a Cunard Line vonalán, az Anchor Line és az Anchor-Donaldson Line-en, mindkét, tehát a kelet és nyugat felé való forgalomban az Atlanti Ocean északi részén, összesen 225,642 tett ki. Ez a szám azt jelenti, hogy az egész személyforgalom 23 százalékát ezen a vonalon bonyolították le és ez a szám számos ezzel meghaladja az utána következő vonal személyforgalmának a számát.
 Az 1923. év folyamán 976,875 utast szállítottak az Atlanti Ocean északi részének forgalmát ellátó több mint 20 különféle társaságok vonalain és az Atlantic Conferencen a statisztikusok megállapították, hogy a Cunard Line majdnem negyedrészt ennek a forgalomnak maga bonyolította le az év folyamán.

BULGÁR NÖVÉNY TEA

(Ezektől Ver Tea volt a neve)
 Igyon este lefekvés előtt forrón egy csészével.
 Meggyógyítja a hálist.
 Szabályozza a máj működését és a belek rendes mozgását.
 A Bulgár Növény Tea tisztára gyógy-növényből van összeállítva. Kétségtelenül vért és egészséget tartja a szervezetben.
 Kapható minden drogériában, vagy postán bízottatva nálam, 1 nagy csatló dobozzal \$1.25, vagy 3 dobozzal \$3.15, vagy 6 dobozzal \$5.25. Címem: H. H. Von Schlick, President Marvel Products Company, 50 Marvel Building, Pittsburgh, Penna.

Magyar bányászok figyelmébe!

Tisztelettel értesítem a magyar bányásztestvéreket, hogy
HUNTINGTONBAN
 a C. and O. állomással szemben levő

BÁNYÁSZ OTTHON

szállodát és éttermet ezentul egyedül vezetem. Tiszta, kényelmes szobák, frissen készített jó magyaros étel minden időben kaphatók a legolcsóbb árban.
 Egyedüli magyar vendéglő és étterem Huntingtonban.
GLEZA JÁNOS tulajdonos

HÓLAVINA MIATT MEG- AKADT A BÁNYÁÜZEM.

A Fork Branch-i Crystal és Hignite bánya vidéken Kentuckyban óriási hóvihár volt, melynek folytán hatalmas hólavínák gördültek alá a hegyek közül a vasuti töltésre s a bányá bejárata elé.

ELÖNTÖTT BÁNYA.

A Braidwood bányát, Illinoisban egy éjjel előntötte a víz és a bányában lévő mulákat megölte.
 A víz egy földalatti forrásból tört elő, melynek létezéséről előzőleg nem tudtak. Az egyik plézt nappal kiaknázták és a pléz közvetlen közelében volt a forrás, mely éjjel áttörte a vékony réteget és előntötte a bányát.
 Szerencsére emberéletben nem esett kár.

olyan hatalmas volt a hótömeg, hogy lehetetlen volt ellapátolni és kénytelenek voltak dynamittal robbantani, hogy az utat szabaddá tegyék.

ÉRTESETÉS.

Értesítjük ezennel War, W Va. előfizetőinket, hogy képviselőinkkel

Mr. LAHVICSKA MIHÁLYT bíztuk meg, aki fel van hatalmazva előfizetések felvételére.

Magyar Bányászlap.

HAZAI jogüggekben AFFIDAVITOK pontos elkészítése ügyében forduljon bizalommal hozzám.
 PONTOS, LEKISMERETES Kiszolgálásról biztosítom.
JOS. F. FOFROVICH
 Lynch, Ky.

Amerikai író magyar nyelven.

COOPER FENIMORE.

James Fenimore Cooper az india történetek és az amerikai szőrdalomban utóbb Cooper az elad, aki történetei a természetből, a prairieken merítették. Kint tengvezés békásvitára, az egész világra evelike emarogott a prairie-ben s így bátran mondhatjuk, hogy minden sora közt valóság. Nagyon szerény író, 51 év alatti 39 évesen jelent meg nyomtatásban. Az amerikai prózabíró legény bármilyen garázda is, sokat vezetett volna Cooper nélkül.

Brillians tehetsége főként a szórakoztató indiai történetek leírásában mutatkozik ki teljes egészében és így nem tudás, ha azt állítjuk, hogy az olvasó nagyon sok kellemes órákat költözhet Coopernek. Nagy kulturális munkát vezetett Halmaz Gyula, amiből lefordította magyar nyelvre. A szöveg pedig nagy jártasok nyomozásait, ha módos nyújtások nekik, hogy Cooper örökösétől megismerhessek.
 Most itt az alkalom, hogy mindenki hozzájáruljon Cooper minden eddigieket felhullató művéhez és pedig Utmutató \$2.00, illetve \$1.25, Vadász 65 cent. Vadász köve \$1.25, az utolsó Mohikán kötet \$1.25, ezért levezették mielőbb megrendelni azokat. Kereskedő Testvérek Könyvesházában (Földút: 268 E. 84th St., földművek: 1464—1471 Ave. C. 1305—2nd Ave., New York City). A csekvénatra küld ingyen könyv, kotta, lemez és zongoratanter-árjegyzéket.

Nem kell meghalnia, hogy a biztosítást megkaphassa. Még az ön életében kifizetnek egyezer dollárt

Aki öreg napjaira gondoskodni kíván önmagáról, aki nem akar kegyelemkenyérre szorulni mire munkaképtelen lesz, az úgy biztosítsa magát, hogy még életében megkaphassa a biztosítás összegét.

A PROVIDENT LIFE AND ACCIDENT INSURANCE COMPANY ezentul bányászoknak is ad rendes, husz év múlva lejáró életbiztosítást. — Ha husz évig él, megkapja husz év múlva a biztosítás teljes összegét. Ha előbb meghal, bármikor, az örökösei kapnak azonnal ezer dollárt.

Természetesen nemcsak egy ezer dollárra de ötezer dollárig bármily összegre biztosíthatja magát és husz év múlva megkapja a teljes biztosítási összeget.

Alább megjelöljük, hogy egy ezer dollár után a biztosított fél életkora szerint mit kell befizetni.

HA EGYSZER NEM TUDNA TOVÁBB FIZETNI, BÁRMIKOR VISSZAKAPJA A PÉNZÉT.

Ha a sors úgy hozná, hogy ön pár év múlva nem lenne abban a helyzetben, hogy a biztosítást fizesse, kiveheti azt a pénzt, amit a biztosító társaság visszatérít a befizetett összegből. Tehát még a biztosítás lejárá előtt is kaphat pénzt a társaságtól. — Alább közöljük azt az összeget, amit minden ezer dolláros biztosításból időközben vissza ad a társaság, ha Ön nem tudná azt tovább fizetni és abba akarja hagyni a biztosítást.

Olvassa át ezeket a számokat figyelemmel és határozzon öregsége felett.

Bányászattal foglalkozó ember		Bányászattal foglalkozó ember	
20 éves fizet évente		35 éves fizet évente	
20	\$ 45.78	35	\$ 48.51
21	45.89	36	48.86
22	46.01	37	49.25
23	46.12	38	49.69
24	46.25	39	50.18
25	46.38	40	50.73
26	46.52	41	51.35
27	46.67	42	52.05
28	46.84	43	52.84
29	47.02	44	53.73
30	47.22	45	54.71
31	47.43	46	55.80
32	47.66	47	57.02
33	47.92	48	58.37
34	48.20	49	59.86
50 éves fizet évente		61.50	

Ha mondjuk egy negyven éves bányász ma biztosítja magát és nem tudná egy pár év múlva tovább fizetni a biztosítást, akkor visszakerheti a társaságtól a neki járó pénzt. Itt van a táblázat, hogy mennyit kaphat vissza, ha egyszer dollárra biztosította magát:

1-ső évben vissza kaphat	semmit	11-ik évben vissza kaphat	\$ 432.00
2-ik " " "	\$ 23.00	12-ik " " "	484.00
3-ik " " "	67.00	13-ik " " "	539.00
4-ik " " "	110.00	14-ik " " "	595.00
5-ik " " "	152.00	15-ik " " "	655.00
6-ik " " "	195.00	16-ik " " "	717.00
7-ik " " "	240.00	17-ik " " "	782.00
8-ik " " "	285.00	18-ik " " "	850.00
9-ik " " "	332.00	19-ik " " "	923.00
10-ik " " "	381.00	20-ik " " "	1000.00

Ha a fenti táblázatakat elolvasta, kiszámíthatja, hogy a fiatalabb emberek a husz év alatt nem fizetnek be teljesen ezer dollárt, az idősebbek pedig jóformán csak az ezer dollárt fizetik be, s csak az éltes emberek fizetnek valamivel többet.

A társaság azonban nem biztosítja Önt az ezer dollárra a legelső naptól kezdve husz éven át ingyen, hanem biztosítja Önt a befizetett pénzek kamataiért. Mert husz év után kerek egyezer dollárt adnak Önnek.

Ha a pénzt nem adja biztosításra, hanem bankba rakja, husz év alatt akkor is lesz Önnek ezer dollárja, sőt a kamatokkal együtt több, mint ezer dollár.

De ha biztosítást vesz és oda rakja be a pénzt, akkor a biztosítás első napjától kezdve egyezer dollárt kapnak örökösei, ha Ön elhalna.

Mi munkásembereknek a fenti biztosítást ajánljuk, mert Önnek nem akkor lesz szüksége a pénzre, mikor meghal és mikor gyermekei már mind nagykorúak, hanem amikor Ön megöregszik és munkaképtelen.

NATIONAL INSURANCE AGENCY

A PROVIDENT LIFE AND ACCIDENT INSURANCE COMPANY VEZÉR-ÜGYNÖKSÉGE

Levélcim: NATIONAL INSURANCE AGENCY, HIGHLANDVILLE, KY.

A CANADAI BÁNYÁSZSZTRÁJK.

Két hét előtti lapunkban megírtuk, hogy a hatalmas British Empire Steel Corp. érdekeltségéhez tartozó bányákban Canadában sztrájkba mentek a bányászok.

A társaság jegyzékben tudatta munkásaival, hogy a béreket 20 százalékkal leszállítják és erre a bányászok sztrájkokkal feleltek.

A bányászok már hetekkel előbb kérték a társaság vezetőjét, hogy kössenek új egyezséget, mielőtt a szerződés lejárna. A bányászok azt kérték, hogy fizesse a társaság az 1921. évi szerződésben megállapított munkabéreket. Ez valamivel magasabb, mint a mostani lejárt szerződésben megállapított fizetés.

A társaság azonban ezt a kérelmet kezeken elutasította, még csak tárgyalási alapul sem fogadta el.

A bányászok vezetői erre gyűlést hívtak egybe és tudatták a bányászokkal, hogy minden kísérletezésük hiába való, mert a társaság — ők úgy látják — nem akar békés megegyezést.

Ez a gyűlés nagyon elkeseredett hangulatban folyt le és a bányászok elhatározták, hogy a basáskodó társasággal szemben a sztrájk fegyveréhez nyulnak.

Tudatták ezt az összes Nova Scotiai bányászokkal, akik mind azt határozták, hogy sz-

trájkba lépnek a British Empire Steel Corp. érdekeltségéhez tartozó bányákban és mindnyájan sztrájkba mennek. Tudták ugyanis, hogy csak a bevezetés a British Empire Steel Corp.-nál a fizetés levágás és követni fogják az összes Nova Scotiai bányák.

A bányák tulajdonosai amikor látták, hogy a bányászok komolyan el vannak szánva a tüzelemre, békésebb hurokat kezdtek pengetni. Lewis elnök-höz fordultak, hogy tegye lehetővé az egyezséget és szüntesse meg a sztrájkot.

A tárgyalások ugyan folyamatosak, de a bányászok kijelentették, hogy addig semmi szín alatt sem mennek vissza munkába, míg az új szerződést meg nem kötik. A bányászok a béke érdekében felajánlották a sztrájk előtt a társaságoknak, hogy munkában maradnak addig a jelenlegi fizetés mellett, míg az új szerződést meg nem kötik, de akkor mereven elutasították a bányászok ajánlatát. Most viszont a bányászok nem fogadták el a bányatulajdonosok ajánlatát, hogy szerződés nélkül kezdjék meg a munkát.

SZERKESZTŐI ÜZENET.

Lichner József, Saginaw, Mich. Megújítottuk Lichner János előfizetését.

MAGYAR Bányászlap

HUNGARIAN MINERS' JOURNAL

HIMLerville, KENTUCKY.

Sürgönycim—Telegram: Miners Journal, Kermitt, W. Va.
Telephone: Williamson, W. Va. 23-F-12.

Az egyedüli magyar bányászlap az Egyesült Államokban.
The Only Hungarian Miners Journal in the United States.

Előfizetési ár: Az Egyesült Államokban \$2.00—Magyarországba \$3.00
Subscription Rates: In the United States \$2.00 — Hungary \$3.00

Mezejelenik Minden csütörtökön. — Published Every Thursday.

Published by MARTIN HIMLER, Editor.

Magyar Bányászlapot bányászok írják, bányászokról, bányászoknak.
The Hungarian Miners Journal is Written for Miners, of Miners
by Miners.

Entered as Second Class Matter at the Post Office at New York, N. Y.
Under the Act of March 3, 1879. Second Class Matter at the Post Office
of Himlerville, Ky.

FARRINGTON, AZ ILLINOISIAK VEZÉRE

egyszerre népszerűtlen ember lett a tulzód-radikális, kommunista bányászok szemében.

Még nem olyan régen, csak alig pár hét előtt maguk közé számították, most azonban, mert a bányászkonvenció alatt nem helyeselt a kommunista követeléseit, egyenesen árulónak tekintik.

Farrington szájába adták a kommunisták még nem régen olyan nyilatkozatokat, hogy Lewist megvásárolták a bányatulajdonosok és mi nem igen hisszük, hogy Farrington ezt valóban állította volna. Most érdekes, hogy ugyanazt állítják róla, ugyanazok, akik ezt nemrég Lewisről mondták. Mert ennek a kisdéd csoportnak a szemében mindenki áruló, mindenki eladta magát, aki nem helyesli az ő robbantó elveiket.

Farrington elvesztette népszerűségét a kisdéd kommunista csoportban, de maga mögött tudja azt a hatalmas, erős tömeget, mely józanul, a helyzet kellő ismeretével, a mérséklet politikáját tartja a helyesnek. És ez a tábor sokkal hatalmasabb, sokkal erősebb, mint azoké, akik azt hirdetik, hogy a szervezetet szét kell rombolni, szét kell zúlcizni. Azt azonban soha sem mondták még meg, hogy ugyan mi lenne akkor, ha ez sikerülne is. Lehet, hogy ők maguk is tudják, hogy ez soha sem sikerülhet — és még maguk sem gondolkodtak azután.

A SZERVEZET SZTRÁJK ALAPJA

mint azt most hivatalosan kimutatták mindössze egymillió hús-százhetvennégy dollár, mely összeg azonban nem tiszta vagyon, mert a szervezet sztrájk alapjának adósága is van még az előző sztrájkból, és akik tudják, hogy miibe kerül egy sztrájk, azok könnyen megérthetik, hogy miért nem akar — ha csak egy mód van arra — sztrájkot az union.

Ez az összeg nagyon kicsi ahhoz, hogy sztrájkot kezdhesse- nek, mert ha egyszer sztrájkra kerülne a dolog, nem lehet arra számítani, hogy az rövid lenne. A jó hadvezér csak akkor indít meg egy útközvetet — ez esetben pedig döntött lenne a csata — ha kellőképpen el van arra készülve. Rossz hadvezér az, aki csak félig készül egy csatára.

Az union vezetéi is nagyon rossz vezérek lennének, ha kellő anyagi készütséget nélkül neki vinnék a bányászokat egy sztrájk- nak. Hiányos készütség — anyagi készütség — miatt olyan vereséget szenvedhetnének, hogy hosszú évekbe kerülne, amíg kihoznák azt a bányászok.

Akik előtt tehát érthetetlen lenne, hogy miért akarnak a bányászvezérek ha csak lehet haronéltküli szerződést, azok ves- senek egy pillantást a fenti összegre és akkor belátják, hogy az a helyes, amit a vezérek csinálnak.

EGYSZÁZÖTVENNYOLC MILLIÓ DOLLÁRRAL

fognak többet keresni Amerika keményszén bányászai a szerződés tartama alatt az új szerződés alapján.

Ennyi többletet jelent az a bérvajítás, amit a vezérek ke- resztül verekdedek a bányászoknak. Ezt azok a vezérek harcol- ták ki, akikről a szélsőséges bányászok azt állítják, hogy a ke- ményszéneseiket "eladták" a kapitalistáknak.

Mi csak azt mondjuk, hogy mindig egy adják el a bányászok- kat, hogy az százötvennyolc millió dollár keresettöbbletet jelent- sen.

NEM LEHET EGYÜTTMŰKÖDÉST TEREMTENI

a vasutasok szervezetével, mert a vasutasok valahogy nem kívánják ezt, pedig az együttműködés nem csak a bányászokra lenne hasznos, hanem a vasutasokra is.

Mennyivel többet lehetne keresztül vinni a két szervezetnek együtt, mint külön-külön. Mennyivel nagyobb erőt képviselne a két szervezet együttesen minden téren.

A bányászokon nem mulik a testvéries együtt működés. Min- dig keresték és akarták ezt, de soha sem sikerült ezt megtere- meneni, a vasutasok merevsége miatt.

A vasutasok valahogy felsőbb lényeknek tartják magukat, mint a bányászok. Azt hisszük ez az oka a merevségnek. Pedig hát ők is épen olyan bérabszolgák, mint a bányászok, őket is épen úgy szívja a tüke-pióca, mint a bányászokat és együttesen sokkal jobban védekezhetnének a pióca-szivás ellen, mint külön- külön. Ugyan mikor látják ezt be a vasutasok és mikor lehet megteremteni majd végre az együtt haladást?

A JOHNSON-FÉLE ÚJ BEVÁNDORLÁSI TÖRVÉNYJAVASLAT.

Johnson képviselő, a képviselőház bevándorlási és polgárosítási bizottságának elnöke, új törvényjavaslatot nyújtott be, mely hasonló ahhoz a törvény- javaslatához, amelyet a kongresszus előző ülészakában már egyszer benyújtott. Ugyan- ezt a törvényjavaslatot a szenátusban Lodge szenátor is be- nyújtotta. Ennek a törvényja- vaslatnak egyik kiemelkedő pontja, illetve tulajdonsá- ga, a kvótának egészen új szempontból való megá- llapítása. A jelenleg fenn- álló törvény értelmében a be- becsojtható bevándorlók száma 3 százalékosan van megállapítva, a külföldön született és az Egye- sült Államokban élő különböző nemzetiségű egyének száma szerint. Ehhez a megállapítás- hoz az Egyesült Államok terü- letén 1910-ben végzett népszám- lálási cenzust veszik alapul. Az új törvényjavaslat az 1910 évi cen- zust, az 1890-es évi cen- zussal kívánja helyettesíteni és két kvótát kíván megállapítani; az egyik kvótát azon idegenek szá- mára, akiknek közeli hozzátar- tozói élnek ebben az ország- ban és a másik kvótát pedig azok számára, akiknek az Egyesült Államokban nincse- nek hozzátartozói. A kvóta a két osztály számára egyenként 200-ban, — hozzáadva az egyes nemzetiségek külföldi szármá- zású és az Egyesült Államok ter-ületén élő bevándoroltjai- nak, 1890 évi cen- zus alapján megállapított számának meg- felelő 2 percentet, — van meg- állapítva.

Külömböset tesz továbbá a törvényjavaslat a kvótán kívüli bevándorlók között, t. i. beván- dorlók, akiket a kvóta korláto- zások nem érintenek és kvótá- ba tartozó rokon bevándorlók, valamint kvóta bevándorlók. A legfontosabb osztályba, va- gysis a kvótán kívüli osztályba tartoznak a férj, feleség, apa, anya és kiskorú, nőtelen, illetve hajadon gyermekei az Egyesült Államok polgárainak. Figye- lembe kell venni ugyanis, hogy a jelenlegi törvény értelmében az említett fajtájú bevándorlók a kvótába tartoznak. Amennyi- ben a törvény keresztül megy, az ilyen bevándorlók a kvótára való minden tekintet nélkül be- becsojthatók. A kvótába tartozó rokon bevándorlók közé tartoz- nak a férj, feleség, és kiskorú nőtelen, illetve hajadon gyerme- kei az olyan idegeneknek (nem- polgároknak) akiket miután tör- vényesen bebecsojítottak az Egyesült Államokba legalább két év óta egyfolytában laknak az Egyesült Államokban és leg- alább egy éve már, hogy az első papírjukat kiváltották. Az ilyen idegenek, rokonai számára egy külön kvóta lenne. A második bevándorlási kvóta 200, plus 2 percentje vonatkozna az ösz- ses többi bevándorlóra.

Az előző kongresszus beván- dorlási házbizottsága által ki- becsojított egyik jelentés egy ki- mutatási táblázatot tartalmaz, mely feltünteti a jelenlegi 3 szá- zalékos törvény és az 1890-es évi cen- zus alapján megállapí- tott bebecsojtható bevándorlók számai közötti különbséget. Ezeket a számadatokat használ- va a következő tényleges és ter- vezett számadatokat találjuk néhány európai országra vonat- kozólag, melyek közül az első számok a jelenlegi kvóta alap- ján számadatok és a második számok a javasolt törvény alap- ján hozzávetéleges kvóta-szá- mok:

Ausztria, jelenlegi kvóta 7,342, — javasolt kvóta 2,600; Csehszlovákia 14,357 — 4,462; Fiume 71 — 422; Né- metország 67,607 — 102,854; Magyarország 5,747 — 1,348;

Iceland 75 — 474; Olaszország 42,057 — 8,224; Luxemburg 92 — 516; Németalföld 3,607 — 3,674; Norvégia 12,202 — 13,308; Lengyelország 30,977 — 13,242; Románia 7,419 — 1,672; Orosz- ország 24,405 — 4,900; Esztho- nia 1,348 — 648; Latvia 1,549 — 684; Litvánia (beleértve a Memel vidékét is) 2,629 — 1,254; Svédország 20,042 — 19,522; Svájc 3,752 — 4,564; Egyesült Királyság 77,342 — 125,316; Jugoszlávia 6,426 — 2,102.

Az összes nemzetek kvótáit összegezve azt találjuk, hogy a jelenlegi törvény értelmében összesen 357,803 bevándorló jö- het az Egyesült Államokba, szemben a tervezett törvény alapján bebecsojtható 354,174, bevándorló számával; Azonban a javasolt törvény életbelépte- sével a bevándorlás magasabb lehet, tekintve a bebecsojtható, kvótán kívüli bevándorlók szá- mát. Az új törvényjavaslat hatá- sa a déli és keleti Európából jányuló bevándorlás megszorí- tása lenne és nagy mértékben emelné az északnyugati orszá- gok, különösen Németország és az Egyesült Királyság, beván- dorlási kvótáinak arányait.

A törvényjavaslat egy másik szembevető tulajdonsága az ed- digi eljárás megváltoztatása. A jelenlegi törvény értelmében a bevándorló saját kormányható- ságától utlevelet szerez és az ut- után az amerikai konzultól a visát és az Egyesült Államokba való megérkezéskor esetleg ki- utasítható szülőhazája havi, vagy évi kvótájának betelje kö- rnyezetében. A Johnson féle tör- vényjavaslat elejét kívánja ven- tozni azoknak a kellemetlenségek- nek, amelyek a jelenlegi tör- vény mellett az említett módon bekövetkezhetnek. Ezt azáltal véli elérni, hogy bevándorlási bizonyítvány kibocsátását ja- vasolja minden bevándorló szá- mára, már külföldön. Az ilyen bizonyítvány, melyért a jöven- dőbeli bevándorlónak külföldön kell majd folyamodnia, az illető személyre és személyi körül- ményre vonatkozó részletes in- formációkat tartalmazná. A bizonyítvány legfeljebb nyolc havi érvényességgel bírna. Az említett bizonyítvánnyal ren- delkező bevándorlót bármikor bebecsojtanák az Egyesült Ál- lamokba azon idő alatt, amíg a bizonyítvány érvényes, fel, bír- téve természetesen, hogy az il- lető más szempontból bebecsoj- tható és nem tartozik a betegek, büntetett előéletűek és az álta- lános törvények értelmében ki- utasított többi csoportok vala- melyik osztályába. Ezenkívül a külföldi amerikai konzulok sem becsojtanának ki több beván- dorlási bizonyítványt bármely hivatalos esztendőben, mint a mennyi a megengedett évi kvó- ta száma és az első tíz hónap- ban, a teljes évi kvótának ha- vonkénti 10 százalékát. A kvóta alapjani bevándorlás tehát, el- térően a kvótán kívüli beván- dorlástól, ilymódon a hivatalos esztendő első tíz hónapjára vol- na elosztva. Nem szabad elfe- lejtetni, hogy a jelenleg érvény- ben lévő bevándorlási kvóta törvény mellett, egynehány or- szág évi kvótája, az első öt hó- napban ki van merítve. A java- solt kvóta, meg a szabályozás egyik fontos rendelkezése az a megállapítás, hogy az amerikai konzuloknak a hivatalos év első tíz hónapjában a kvóta beván- dorlónak, havonta 10 százalé- nál nem szabad több bevándor- lási bizonyítványt kibocsátani.

A törvényjavaslat azt ajánlja, hogy az Egyesült Államok bár- mely lakosa, aki azt állítja, hogy valamely bevándorló a ro- kona, a főbevándorlási biztos- hoz kérvényt tartozik benyujta-

pi, mely körülbelül ugyanazo- kat az adatokat kell, hogy tar- talmazza, amelyeket jelenleg a szokásos affidavitbe foglalnak bele. Az ily kérvény termé- zesen nem teszi szükségtelemmé azt az affidavitet, amelyet né- mely külföldi kormány kíván- dorlótól megkövetel. Egyetlen külföldi amerikai konzul sem becsojthat ki bevándorlási bi- zonyítványt, egy kvótába tarto- zó rokon bevándorlónak, vagy kvótán kívüli bevándorlónak, hacsak erre az amerikai beván- dorlási főbiztos fel nem hatal- mazta.

Minden bevándorló, az Egye- sült Államokba való bebecsoj- tásakor, egyszersmind megérke- zési bizonyítványt is kapna. Je- lenleg a bevándorlottak csak akkor adnak ki megérkezési bi- zonyítványt (Landing Certifi- cate), amikor polgárlevélért fo- lyamodik. Ehhez az új fajta bi- zonyítványhoz hozzátartozna a bevándorló fényképét és új le- nyomatát is. A multban meg- történt, hogy bebecsojtható be- vandorló szülőikkel érkező gyer- mekeket ki kellett utasítani, mert nem abban az országban születtek, amelyben szüleik, ha- nem egy olyan országban, a melynek kvótája már kimerült. A törvényjavaslat ezt olymódon igyekszik orvosolni, hogy az idegen és nem az Egyesült Ál- lamokban született szülők társú- ságában jövő kiskorú gyermek nemzetiségét, az ilyen szülők szülőhazája szerint határozza meg. Ugyszintén az idegen ten- gerészek törvénytelen partra- szállásának is elejét akarja ven- ni a törvényjavaslat, azáltal, hogy \$2,500-t meg nem haladó súlyos büntetést javasol az olyan hajótulajdonosra, bérlo- re, ügynökre, megbízottra vagy parancsnokra, aki elmulasztja a hajó fedélzetén visszatartani bármely idegen alkalmazottját mindaddig, amíg a felhatalma- zott bevándorlási közeg partra- szállási kártyát nem bocsajtott ki az illető idegen származásu alkalmazott számára. A jelen- legi viszonyok között számos idegen származásu tengerész el- hagyja hajóját az amerikai par- ton és letelepszik az Egyesült Államokban mint bevándorlott, anélkül, hogy az amerikai be- vandorlási szabályok követel- ményeinek szabályszerűen ele- get tett volna.

A törvényjavaslat, amennyi- ben keresztül megy, 1924. Juli- us 1-én lép életbe és elfoglalja a jelenlegi kvóta-törvény he- lyét.

INGYEN ARANYÉRBEN SZENVEDŐK RÉSZÉRE.

Csak ha a bajnak igazi okát tavoltjuk el, fog a testünk nyíltan vérsze- cskelődés és fájdalom végtelenen elmúlni. Gondolja meg, hogy a gyákorlózás a testmozgást gyengíti és hogy az Ál- lamok irritációkat okozhat. "Auroco" ke- zelés a betegségek valódi okát támadja meg. Ha az "Auroco" kezelés hatását bebi- zonyítjuk, felajánljuk ingyenes "Auroco" próbát, valamint egy kis könyvecskét, mely az aranyért leírja. Mindez ingy- nes, tehát ne költsön pénzt csak a nevet és címet: Auroco Products Co., 4044 Leclaire, (Dept. 101) St. Louis, Mo., és forduló postával megkapja "Auroco" próbát és a magyarázó könyvecskét.

PÉNZKÜLDÉS

MAGYARORSZÁGBA ÉS AZ ELSZAKADT RÉSZEKBE postán és sürgönyileg.

Magyarországon, Erdélyben és Ausztriában KÉSZ- PÉNZDOLLÁROKAT is kifizetünk mérsékelt átutalási díj ellenében.

Betétek után 4 SZÁZALEK KAMATOT fizetünk.

Hajójegyek az ÖSSZES VONALAKRA eredeti áron.

KISS EMIL Bankháza

138 SECOND AVE. NEW YORK. A Pesti Magyar Kereskedelmi Bank és a Magyar Kir. Államvasutak kizárólagos képviselője.

UNITED AMERICAN LINES
(HARRIMAN LINE)
JOINT SERVICE WITH
HAMBURG AMERICAN LINE

A legrovidebb út **MAGYARORSZÁGBA.** Indulás hetente két luxus hajóval: "RESOLUTE", "RELIANCE", "ALBERT BALLIN" és "DEUTSCHLAND".
I. II. III. osztály utasokkal; a népszerű és kényelmes hajóval: "CLEVE- LAND", "Mount Clay", "Hansa", "Thuringia" és "Westphalia" kabék és harmad- osztály utasokkal. — Kétnő konyha. Pénzügyes kiszolgálás.
A magyar kormány által engedélyez- teti kivándorlási vonal.
United American Lines
9 BROADWAY NEW YORK

NEW YORK-HAMBURG

MEGJELENT! MEGJELENT MEGJELENT!

A Kállay Testvérek

Nagy Képes Árjegyzéke, amely magában foglalja mindenféle gazdasági, konyhakerti és virág magvakat, ugyszintén mindenféle gyümölcs, díszfákat, dísz- bokrokat, szőlő, ribizke, kősz- méte és az összes bogysó gyü- mölcsöket mindenféle szobavi- rágozat és nagy választékban tea rózsákat.

Írjon Ön is azonnal egy példányt az alábbi címre:
KALLAY BROS. CO., PAINESVILLE, OHIO.

R. R. EILAND
LOGAN, W. VIRGINIA

A régi helyiségben — az üzlet újonnan rendezve.
A legnagyobb GROCERY ÜZLET Logan vidékén.
Áraim a legolcsóbbak, mindent NAGYBANI ÁR- BAN adok.
Ha nálam vásárol igen sok pénzt takarít meg.
Minden áruból a legjobb minőségű tartom raktá- ron és ebben senki sem tud velem versenyezni.

HÁZHOZ SZÁLLITOK MINDENT, MÉG A TÁVOLI PLÉZEKRE IS!

Februári BUTOR KIÁRULÁS

Vásároljon most és sok pénzt takarít meg.

Két egész emeletre szét rendeztünk be erre a hatalmas kiárulásra — a 6-ik és 8-ik emeletet, összesen 42 teremben.

Soha ezelőtt még nem volt ilyen remek választék a legkitünőbb butorokból összeállít- va, mint ezen a Februári Nagy Butor Kiáruláson. Jöjjön el és győződjön meg személye- sen arról, hogy milyen előnyös Önre nézve, ha lakását be akarja rendezni, vagy szüksége van egyes butor darabokra, hogy ezen a kiáruláson vásároljon.

SZŐNYEGEK, PÜGGÖNYÖK és LINOLEUMOK szintén kiárulásra kerülnek. Ha Ön nem tudná a kiáruláson eladásra kerülő árukat készpénzzel fizetni, rendelkező előnyös részletfizetésre adjuk Önnek — az árak ugyanazok maradnak.

Forduljon a mi magyar kiszolgáló személyzetünkhöz a **MAGYAR OSZ- TÁLYUNKBAN**, mely a Basementen a földszint alatti helyiségben van, az 5-ik Ave.-i bejárattól jobbra.

KAUFMANN'S
"THE BIG STORE"
PITTSBURGH, PA.

Keresse a PIROS VONALAT felül-körül

HA olyan cipőket akar, melyeket nem kell talpalni, mert tovább fognak tartani, mint a bőrcipők acélszegei — kérje a "HI-PRESS" bányász-cipőket — nézze, hogy rajta legyen a tetején köröskörül a piros vonal.

THE B. F. GOODRICH RUBBER COMPANY AKRON, OHIO.

Goodrich HI-PRESS Mining Shoes

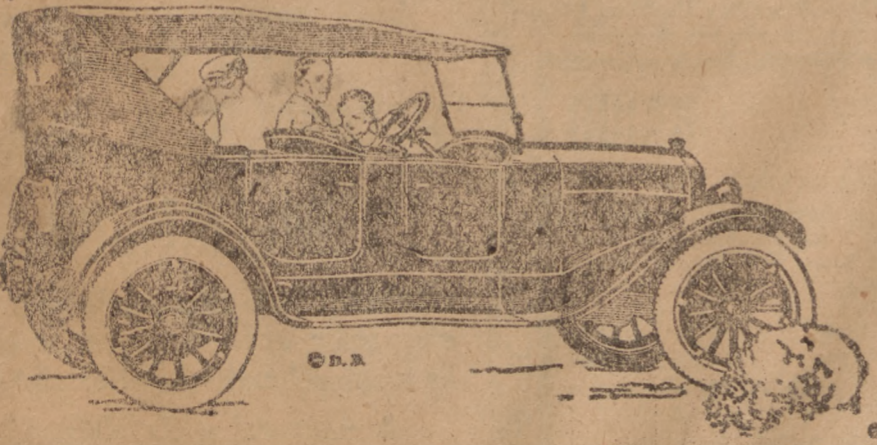
ED. OAKLEY

LOGAN ÉS WILLIAMSON, W. VA.

a "Dodge" Kárék egyedárusítója
LOGAN és MINGO megyékben.

980 dollár Loganban vagy Williamsonban.

Ha egy kitűnő kocsit akar, amely a legrosszabb utakon is elviszi CSAK DODGE KOCSIT VEGYEN.

C.R.A.

MUNKAHIREK

Wyatt, W. Va. Egy bajtárs írja, hogy ott a Consolidation Coal Co. bányájában már régen gyengén megy a munka. 1-2 napot dolgoznak egy héten. Embert mindig vesznek fel, de a hír küldője nem ajánlja a helyet.

Clinton, Ind. Bodnár Péter testvér írja, hogy a Jackson Hill Coal and Coke Co. No. 5. bányáját újból megnyitották és ott a környéken a 22 bányából már csak 4-5 nem dolgozik. Sok ember van azonban mindenütt és így új emberek csak nagyon ritkán kapnak munkát.

Buckner, Ill. Soltész Pál bajtárs tudatja, hogy náluk most jól megy a munka, de embereket egyáltalán nem vesznek fel.

Kimball, W. Va. Egy munkástárs írja, hogy a King bányában jól megy most a munka, de van elég ember is ott.

Stotesbury, W. Va. Egy testvér írja, hogy ott most november óta dolgoznak minden nap, de annyian vannak, hogy egymástól nem tudnak keresni, így a hír beküldője most nem ajánlja a helyet.

Manbar, W. Va. Demkó Antal bajtárs kijelent, hogy náluk most nem a legjobban megy a munka. Sok ember is van így most nem igen vesznek fel új embereket.

Majestic, Ky. A munka jól megy, dolgoznak 5-6 napot egy héten, de íres ház nincsen.

A CONSOLIDATION COAL CO. TERMELÉSE.

A Consolidation Coal Company 1923-ban kilenc és fél millió ton szénert termelt, vagyis másfélszer annyit, mint 1922-ben.

Mindkét év keveset jelent azonban a Consolidation életében, mert bányáik teljes termelőképessége meghaladja a husz millió tonnát évenként. Már 1916-ban tízenegy millió ton szénert adtak piacra.

Mióta a társaság fennáll, 59 év óta a teljes termelésük két százharminchárom millió ton volt.

Bányászok, pártoltatók a bányászok bankját.

Magyarországba

küldjön előrevártott jegyeket rokonainak a magyar kormány által engedélyezett vonalainkra.

WHITE STAR LINE
New Yorkból—Cherbourgba.
Express szolgálat az OLYMPIC és a világ legnagyobb hajójával MAJESTIC-kal indulás minden szombaton.

RED STAR LINE
New York—Cherbourg—Antwerpen
Minden szerdán indul egy hajó és minden hétfőn indul egy másik hajó az új 27.200 tonnás BELGENTLAND hajó is.

American Line Egyesített szolgálat
White Star Line
New York—Cherbourg—Hamburg
Kényelmes utazás a tágas cabin hajókkal. PITTSMBURGH, CANOPIC és a MINNEKAHADA, (3-4-5 osztály).
Kittinó elelem. Zárt külön kabinok 2, 4 és 6 ágyval. Toimása.
Kényelmes nagy nyilvános termek. Forduljon a helyi üzemeltető vagy
PASSENGER DEPARTMENT
332 Sixth Ave., Pittsburgh, Pa.

A RÁDIUM BANYÁT ISMÉT MEGNYITOTTÁK.

A Rádium bányát Belleville, Ill.-ban tavaly novemberben elöntötte a víz és néhány bányász akkor életét is veszítette, vízbefulladások.

A bányából most már teljesen kiszivattyúzták a vizet s így a bányát ismét teljesen üzembe helyezték.

MULATSÁGOK A MAGYAR BANYÁPLÉZÉKEN.

(Minden egylet báli hirdetését ingyen közöljük a rovatban, mely egyet a Magyar Bányászlap nyomdájában készítetteti a mulatságok szükséges nyomtatványokat.)

Az Amerikai Magyar Ref. Egyesület 173-ik osztálya, Thorpe, W. Va. a No. 4 Hallban 1924 február 16-án nagy Farsangi mulatságot rendez. Kezdeté este 7 órakor. Belépti díj férfiaknak 1 dollár, nőknek 25 cent.

A Woodman of the World Logan Valley Miner Camp No. 188, Logan W. Va. a Coal Branchen 1924 február 17-én nagy Táncmulatságot rendez. Kezdeté délután 1 órakor. Belépti díj férfiaknak 1 dollár, nőknek 25 cent.

A Hunyady Mátyás Magyar Munkás Betegsegélyző Egylet 14-ik főtagja Monaville, W. Va. 1924 március 1-én nagy Állami báli rendez a Y. M. C. A. Hallban. Belépti díj férfiaknak 1 dollár, nőknek és 12 éven aluli gyermekeknek 25 cent. A legszebb és legcsunább jelmezek értékes díjat kapnak.

Meggyógyítja Sérvét

A Stuart-féle tapadó Plapao-párna, amely mellett előbbiek mostani sérv-jelűje. A Plapao-párna más mint a serkítő, mint hogy olyan orvosi műszer, amely nem csak a sérvet gyógyítja, hanem a sérvet megelőzi is. Nincsenek rajta sem szálak, sem rugók, sem csatlakozások, mint a bármely kényelmes viselni. Először a sérv után hat. Szálak esztelenek rá, hogy a Plapao-párna teljesen meggyógyította a sérvet. Plapao-párna Füstben első díjat Rómában aranyéremet nyert. Teljesen ingyen küldünk önnek egy Plapao-próbát és Stuartnak a sérvéről szóló könyvet. Ne küldjön pénzt, — csak nevért és címért a címre: PLAPAO CO., 2834 Stuart úd. St. Louis, Mo. Postafordulva megkapja INGYEN a könyvet és a próba orvosszert.

A Könyv a Legjobb Barát

Nefelejcs entek versek	850
Szerelmi levelek	500
Szerelmes tanácsok	300
Társasági Utazás, hogyan viselkedjék társaságban	800
Kugler-Hillre nagy szűke	82.50
Nagy házi cukrász	82.50
Nagy Almoskönyv	81.50
Farsang-egyvető almoskönyv	75c
Volland: Angol-magyar szótár	83.50
Volland: Angol-magyar szótár	83.50
Könyv	84.00
Vidéki könyv	25c
Felkészítőkönyv	50c
Könyvtársaság könyve	80c
Angol-Magyar levelezés és üzenet	81.00
Helyvid	81.00
Dr. Bauer: A gyermek eleje és gyógyomlaja	81.00
Dr. Horváth: A sérv leírása	80c
Dr. Kovács: Nemi betegségek	80c
— A tudóbb felismerés és gyógyítása	82.50
Dr. Schaefer: Női betegségek okai és elhárítása	75c

ANGOLUL

beszél, írni és olvasni tanító nélkül megtanulhat, sőt az Amerikai Nyelvmestert megrendeli. — Ár \$1.50.

Küldjön be 1 dollárt és 10 címet és mi küldünk önnek 10 érdekfeszítő regényt.
Rendeléseket utánvétellel is eszközölünk. Kérjen rendelés könyv, lemez, hangor és kotta-árjegyzéket.
KEREKES BROS.
Amerika legnagyobb magyar könyv és zenemű kereskedése
208 EAST 86TH STREET, NEW YORK CITY.

GYERMEK JOLETI OSZTÁLY
AZ ANYAK ÉS GYERMEKEIK EGÉSZSÉGÉNEK GONDOZÁSÁRA

E hasábnál hétről-hétre oly kérdéseket fogunk felvetni, melyek érdekesebb és érdekesebbek a várandós anyáknak és fiatal gyermekanyáknak.
A csecsemő gondozása és táplálása életbevágó kérdés az otthonban és a kórházban is. Az anyák és az anyák gyermekei közötti kapcsolatnak szabadon és tisztán kell tárgyalnunk rendszeres időközönként.

58-IK CIKK.

A hébi születése után.

Az anyának legalább egy hetet az ágyban kell maradnia és pihennie és nem szabad legalább egy hónapig a lebetegedés után háztartási munkát végezni. Szüksége van ezen pihenésre, hogy meggyógyuljon és megteremtse, hogy megteremtse a várandós anyát és tejet tudjon produkálni a baba számára.
Nem szabad az anyát táplálék emelgőjét erős munkára felhasználni, ennek az anyának kell maradnia a baba részére. A várandós anyát betegségek, hanem egészen megerőltetés alatt. Tanulja meg, hogyan lehet a megerőltetést megkönyvültatni.
Ha az összes várandós anyákat otthon rendszeres gondozás, ha az összes várandós anyák számára szakszerű felügyeletben és ápolásban lesz részük a várandós, lebetegedő és gyermekükkel felvett időtartam alatt, akkor az anyák teljesen veszélytelen lesz.

Be lett-e jelentve gyermekének születése.

A törvény előírja, hogy minden hébi születést az orvosnak, vagy az apóikának, vagy szülésznek hivatalosan be kell jelenteni, vagy az egészségügyi orvosnak, vagy a város legközelebbi, a házban azután a helyi állam egészségügyi hatóságának. Ha nem biztos, hogy a meglett leve, akkor írjon on egyenesen a State Board of Health-nek (az állami egészségügyi hivatal) s ha nem lett eljelentve, akkor az az anyát fogják önkéntesül, melyet kitöltve visszaküld hozzájuk és a gyermek születése hivatalosan be lett jelentve. Sokszor kősz az anyák nem tudják, hogy az anyák kötelesek a State Board of Health-nek (az állami egészségügyi hivatal) s ha nem lett eljelentve, akkor az az anyát fogják önkéntesül, melyet kitöltve visszaküld hozzájuk és a gyermek születése hivatalosan be lett jelentve. Sokszor kősz az anyák nem tudják, hogy az anyák kötelesek a State Board of Health-nek (az állami egészségügyi hivatal) s ha nem lett eljelentve, akkor az az anyát fogják önkéntesül, melyet kitöltve visszaküld hozzájuk és a gyermek születése hivatalosan be lett jelentve. Sokszor kősz az anyák nem tudják, hogy az anyák kötelesek a State Board of Health-nek (az állami egészségügyi hivatal) s ha nem lett eljelentve, akkor az az anyát fogják önkéntesül, melyet kitöltve visszaküld hozzájuk és a gyermek születése hivatalosan be lett jelentve. Sokszor kősz az anyák nem tudják, hogy az anyák kötelesek a State Board of Health-nek (az állami egészségügyi hivatal) s ha nem lett eljelentve, akkor az az anyát fogják önkéntesül, melyet kitöltve visszaküld hozzájuk és a gyermek születése hivatalosan be lett jelentve. Sokszor kősz az anyák nem tudják, hogy az anyák kötelesek a State Board of Health-nek (az állami egészségügyi hivatal) s ha nem lett eljelentve, akkor az az anyát fogják önkéntesül, melyet kitöltve visszaküld hozzájuk és a gyermek születése hivatalosan be lett jelentve. Sokszor kősz az anyák nem tudják, hogy az anyák kötelesek a State Board of Health-nek (az állami egészségügyi hivatal) s ha nem lett eljelentve, akkor az az anyát fogják önkéntesül, melyet kitöltve visszaküld hozzájuk és a gyermek születése hivatalosan be lett jelentve. Sokszor kősz az anyák nem tudják, hogy az anyák kötelesek a State Board of Health-nek (az állami egészségügyi hivatal) s ha nem lett eljelentve, akkor az az anyát fogják önkéntesül, melyet kitöltve visszaküld hozzájuk és a gyermek születése hivatalosan be lett jelentve. Sokszor kősz az anyák nem tudják, hogy az anyák kötelesek a State Board of Health-nek (az állami egészségügyi hivatal) s ha nem lett eljelentve, akkor az az anyát fogják önkéntesül, melyet kitöltve visszaküld hozzájuk és a gyermek születése hivatalosan be lett jelentve. Sokszor kősz az anyák nem tudják, hogy az anyák kötelesek a State Board of Health-nek (az állami egészségügyi hivatal) s ha nem lett eljelentve, akkor az az anyát fogják önkéntesül, melyet kitöltve visszaküld hozzájuk és a gyermek születése hivatalosan be lett jelentve. Sokszor kősz az anyák nem tudják, hogy az anyák kötelesek a State Board of Health-nek (az állami egészségügyi hivatal) s ha nem lett eljelentve, akkor az az anyát fogják önkéntesül, melyet kitöltve visszaküld hozzájuk és a gyermek születése hivatalosan be lett jelentve. Sokszor kősz az anyák nem tudják, hogy az anyák kötelesek a State Board of Health-nek (az állami egészségügyi hivatal) s ha nem lett eljelentve, akkor az az anyát fogják önkéntesül, melyet kitöltve visszaküld hozzájuk és a gyermek születése hivatalosan be lett jelentve. Sokszor kősz az anyák nem tudják, hogy az anyák kötelesek a State Board of Health-nek (az állami egészségügyi hivatal) s ha nem lett eljelentve, akkor az az anyát fogják önkéntesül, melyet kitöltve visszaküld hozzájuk és a gyermek születése hivatalosan be lett jelentve. Sokszor kősz az anyák nem tudják, hogy az anyák kötelesek a State Board of Health-nek (az állami egészségügyi hivatal) s ha nem lett eljelentve, akkor az az anyát fogják önkéntesül, melyet kitöltve visszaküld hozzájuk és a gyermek születése hivatalosan be lett jelentve. Sokszor kősz az anyák nem tudják, hogy az anyák kötelesek a State Board of Health-nek (az állami egészségügyi hivatal) s ha nem lett eljelentve, akkor az az anyát fogják önkéntesül, melyet kitöltve visszaküld hozzájuk és a gyermek születése hivatalosan be lett jelentve. Sokszor kősz az anyák nem tudják, hogy az anyák kötelesek a State Board of Health-nek (az állami egészségügyi hivatal) s ha nem lett eljelentve, akkor az az anyát fogják önkéntesül, melyet kitöltve visszaküld hozzájuk és a gyermek születése hivatalosan be lett jelentve. Sokszor kősz az anyák nem tudják, hogy az anyák kötelesek a State Board of Health-nek (az állami egészségügyi hivatal) s ha nem lett eljelentve, akkor az az anyát fogják önkéntesül, melyet kitöltve visszaküld hozzájuk és a gyermek születése hivatalosan be lett jelentve. Sokszor kősz az anyák nem tudják, hogy az anyák kötelesek a State Board of Health-nek (az állami egészségügyi hivatal) s ha nem lett eljelentve, akkor az az anyát fogják önkéntesül, melyet kitöltve visszaküld hozzájuk és a gyermek születése hivatalosan be lett jelentve. Sokszor kősz az anyák nem tudják, hogy az anyák kötelesek a State Board of Health-nek (az állami egészségügyi hivatal) s ha nem lett eljelentve, akkor az az anyát fogják önkéntesül, melyet kitöltve visszaküld hozzájuk és a gyermek születése hivatalosan be lett jelentve. Sokszor kősz az anyák nem tudják, hogy az anyák kötelesek a State Board of Health-nek (az állami egészségügyi hivatal) s ha nem lett eljelentve, akkor az az anyát fogják önkéntesül, melyet kitöltve visszaküld hozzájuk és a gyermek születése hivatalosan be lett jelentve. Sokszor kősz az anyák nem tudják, hogy az anyák kötelesek a State Board of Health-nek (az állami egészségügyi hivatal) s ha nem lett eljelentve, akkor az az anyát fogják önkéntesül, melyet kitöltve visszaküld hozzájuk és a gyermek születése hivatalosan be lett jelentve. Sokszor kősz az anyák nem tudják, hogy az anyák kötelesek a State Board of Health-nek (az állami egészségügyi hivatal) s ha nem lett eljelentve, akkor az az anyát fogják önkéntesül, melyet kitöltve visszaküld hozzájuk és a gyermek születése hivatalosan be lett jelentve. Sokszor kősz az anyák nem tudják, hogy az anyák kötelesek a State Board of Health-nek (az állami egészségügyi hivatal) s ha nem lett eljelentve, akkor az az anyát fogják önkéntesül, melyet kitöltve visszaküld hozzájuk és a gyermek születése hivatalosan be lett jelentve. Sokszor kősz az anyák nem tudják, hogy az anyák kötelesek a State Board of Health-nek (az állami egészségügyi hivatal) s ha nem lett eljelentve, akkor az az anyát fogják önkéntesül, melyet kitöltve visszaküld hozzájuk és a gyermek születése hivatalosan be lett jelentve. Sokszor kősz az anyák nem tudják, hogy az anyák kötelesek a State Board of Health-nek (az állami egészségügyi hivatal) s ha nem lett eljelentve, akkor az az anyát fogják önkéntesül, melyet kitöltve visszaküld hozzájuk és a gyermek születése hivatalosan be lett jelentve. Sokszor kősz az anyák nem tudják, hogy az anyák kötelesek a State Board of Health-nek (az állami egészségügyi hivatal) s ha nem lett eljelentve, akkor az az anyát fogják önkéntesül, melyet kitöltve visszaküld hozzájuk és a gyermek születése hivatalosan be lett jelentve. Sokszor kősz az anyák nem tudják, hogy az anyák kötelesek a State Board of Health-nek (az állami egészségügyi hivatal) s ha nem lett eljelentve, akkor az az anyát fogják önkéntesül, melyet kitöltve visszaküld hozzájuk és a gyermek születése hivatalosan be lett jelentve. Sokszor kősz az anyák nem tudják, hogy az anyák kötelesek a State Board of Health-nek (az állami egészségügyi hivatal) s ha nem lett eljelentve, akkor az az anyát fogják önkéntesül, melyet kitöltve visszaküld hozzájuk és a gyermek születése hivatalosan be lett jelentve. Sokszor kősz az anyák nem tudják, hogy az anyák kötelesek a State Board of Health-nek (az állami egészségügyi hivatal) s ha nem lett eljelentve, akkor az az anyát fogják önkéntesül, melyet kitöltve visszaküld hozzájuk és a gyermek születése hivatalosan be lett jelentve. Sokszor kősz az anyák nem tudják, hogy az anyák kötelesek a State Board of Health-nek (az állami egészségügyi hivatal) s ha nem lett eljelentve, akkor az az anyát fogják önkéntesül, melyet kitöltve visszaküld hozzájuk és a gyermek születése hivatalosan be lett jelentve. Sokszor kősz az anyák nem tudják, hogy az anyák kötelesek a State Board of Health-nek (az állami egészségügyi hivatal) s ha nem lett eljelentve, akkor az az anyát fogják önkéntesül, melyet kitöltve visszaküld hozzájuk és a gyermek születése hivatalosan be lett jelentve. Sokszor kősz az anyák nem tudják, hogy az anyák kötelesek a State Board of Health-nek (az állami egészségügyi hivatal) s ha nem lett eljelentve, akkor az az anyát fogják önkéntesül, melyet kitöltve visszaküld hozzájuk és a gyermek születése hivatalosan be lett jelentve. Sokszor kősz az anyák nem tudják, hogy az anyák kötelesek a State Board of Health-nek (az állami egészségügyi hivatal) s ha nem lett eljelentve, akkor az az anyát fogják önkéntesül, melyet kitöltve visszaküld hozzájuk és a gyermek születése hivatalosan be lett jelentve. Sokszor kősz az anyák nem tudják, hogy az anyák kötelesek a State Board of Health-nek (az állami egészségügyi hivatal) s ha nem lett eljelentve, akkor az az anyát fogják önkéntesül, melyet kitöltve visszaküld hozzájuk és a gyermek születése hivatalosan be lett jelentve. Sokszor kősz az anyák nem tudják, hogy az anyák kötelesek a State Board of Health-nek (az állami egészségügyi hivatal) s ha nem lett eljelentve, akkor az az anyát fogják önkéntesül, melyet kitöltve visszaküld hozzájuk és a gyermek születése hivatalosan be lett jelentve. Sokszor kősz az anyák nem tudják, hogy az anyák kötelesek a State Board of Health-nek (az állami egészségügyi hivatal) s ha nem lett eljelentve, akkor az az anyát fogják önkéntesül, melyet kitöltve visszaküld hozzájuk és a gyermek születése hivatalosan be lett jelentve. Sokszor kősz az anyák nem tudják, hogy az anyák kötelesek a State Board of Health-nek (az állami egészségügyi hivatal) s ha nem lett eljelentve, akkor az az anyát fogják önkéntesül, melyet kitöltve visszaküld hozzájuk és a gyermek születése hivatalosan be lett jelentve. Sokszor kősz az anyák nem tudják, hogy az anyák kötelesek a State Board of Health-nek (az állami egészségügyi hivatal) s ha nem lett eljelentve, akkor az az anyát fogják önkéntesül, melyet kitöltve visszaküld hozzájuk és a gyermek születése hivatalosan be lett jelentve. Sokszor kősz az anyák nem tudják, hogy az anyák kötelesek a State Board of Health-nek (az állami egészségügyi hivatal) s ha nem lett eljelentve, akkor az az anyát fogják önkéntesül, melyet kitöltve visszaküld hozzájuk és a gyermek születése hivatalosan be lett jelentve. Sokszor kősz az anyák nem tudják, hogy az anyák kötelesek a State Board of Health-nek (az állami egészségügyi hivatal) s ha nem lett eljelentve, akkor az az anyát fogják önkéntesül, melyet kitöltve visszaküld hozzájuk és a gyermek születése hivatalosan be lett jelentve. Sokszor kősz az anyák nem tudják, hogy az anyák kötelesek a State Board of Health-nek (az állami egészségügyi hivatal) s ha nem lett eljelentve, akkor az az anyát fogják önkéntesül, melyet kitöltve visszaküld hozzájuk és a gyermek születése hivatalosan be lett jelentve. Sokszor kősz az anyák nem tudják, hogy az anyák kötelesek a State Board of Health-nek (az állami egészségügyi hivatal) s ha nem lett eljelentve, akkor az az anyát fogják önkéntesül, melyet kitöltve visszaküld hozzájuk és a gyermek születése hivatalosan be lett jelentve. Sokszor kősz az anyák nem tudják, hogy az anyák kötelesek a State Board of Health-nek (az állami egészségügyi hivatal) s ha nem lett eljelentve, akkor az az anyát fogják önkéntesül, melyet kitöltve visszaküld hozzájuk és a gyermek születése hivatalosan be lett jelentve. Sokszor kősz az anyák nem tudják, hogy az anyák kötelesek a State Board of Health-nek (az állami egészségügyi hivatal) s ha nem lett eljelentve, akkor az az anyát fogják önkéntesül, melyet kitöltve visszaküld hozzájuk és a gyermek születése hivatalosan be lett jelentve. Sokszor kősz az anyák nem tudják, hogy az anyák kötelesek a State Board of Health-nek (az állami egészségügyi hivatal) s ha nem lett eljelentve, akkor az az anyát fogják önkéntesül, melyet kitöltve visszaküld hozzájuk és a gyermek születése hivatalosan be lett jelentve. Sokszor kősz az anyák nem tudják, hogy az anyák kötelesek a State Board of Health-nek (az állami egészségügyi hivatal) s ha nem lett eljelentve, akkor az az anyát fogják önkéntesül, melyet kitöltve visszaküld hozzájuk és a gyermek születése hivatalosan be lett jelentve. Sokszor kősz az anyák nem tudják, hogy az anyák kötelesek a State Board of Health-nek (az állami egészségügyi hivatal) s ha nem lett eljelentve, akkor az az anyát fogják önkéntesül, melyet kitöltve visszaküld hozzájuk és a gyermek születése hivatalosan be lett jelentve. Sokszor kősz az anyák nem tudják, hogy az anyák kötelesek a State Board of Health-nek (az állami egészségügyi hivatal) s ha nem lett eljelentve, akkor az az anyát fogják önkéntesül, melyet kitöltve visszaküld hozzájuk és a gyermek születése hivatalosan be lett jelentve. Sokszor kősz az anyák nem tudják, hogy az anyák kötelesek a State Board of Health-nek (az állami egészségügyi hivatal) s ha nem lett eljelentve, akkor az az anyát fogják önkéntesül, melyet kitöltve visszaküld hozzájuk és a gyermek születése hivatalosan be lett jelentve. Sokszor kősz az anyák nem tudják, hogy az anyák kötelesek a State Board of Health-nek (az állami egészségügyi hivatal) s ha nem lett eljelentve, akkor az az anyát fogják önkéntesül, melyet kitöltve visszaküld hozzájuk és a gyermek születése hivatalosan be lett jelentve. Sokszor kősz az anyák nem tudják, hogy az anyák kötelesek a State Board of Health-nek (az állami egészségügyi hivatal) s ha nem lett eljelentve, akkor az az anyát fogják önkéntesül, melyet kitöltve visszaküld hozzájuk és a gyermek születése hivatalosan be lett jelentve. Sokszor kősz az anyák nem tudják, hogy az anyák kötelesek a State Board of Health-nek (az állami egészségügyi hivatal) s ha nem lett eljelentve, akkor az az anyát fogják önkéntesül, melyet kitöltve visszaküld hozzájuk és a gyermek születése hivatalosan be lett jelentve. Sokszor kősz az anyák nem tudják, hogy az anyák kötelesek a State Board of Health-nek (az állami egészségügyi hivatal) s ha nem lett eljelentve, akkor az az anyát fogják önkéntesül, melyet kitöltve visszaküld hozzájuk és a gyermek születése hivatalosan be lett jelentve. Sokszor kősz az anyák nem tudják, hogy az anyák kötelesek a State Board of Health-nek (az állami egészségügyi hivatal) s ha nem lett eljelentve, akkor az az anyát fogják önkéntesül, melyet kitöltve visszaküld hozzájuk és a gyermek születése hivatalosan be lett jelentve. Sokszor kősz az anyák nem tudják, hogy az anyák kötelesek a State Board of Health-nek (az állami egészségügyi hivatal) s ha nem lett eljelentve, akkor az az anyát fogják önkéntesül, melyet kitöltve visszaküld hozzájuk és a gyermek születése hivatalosan be lett jelentve. Sokszor kősz az anyák nem tudják, hogy az anyák kötelesek a State Board of Health-nek (az állami egészségügyi hivatal) s ha nem lett eljelentve, akkor az az anyát fogják önkéntesül, melyet kitöltve visszaküld hozzájuk és a gyermek születése hivatalosan be lett jelentve. Sokszor kősz az anyák nem tudják, hogy az anyák kötelesek a State Board of Health-nek (az állami egészségügyi hivatal) s ha nem lett eljelentve, akkor az az anyát fogják önkéntesül, melyet kitöltve visszaküld hozzájuk és a gyermek születése hivatalosan be lett jelentve. Sokszor kősz az anyák nem tudják, hogy az anyák kötelesek a State Board of Health-nek (az állami egészségügyi hivatal) s ha nem lett eljelentve, akkor az az anyát fogják önkéntesül, melyet kitöltve visszaküld hozzájuk és a gyermek születése hivatalosan be lett jelentve. Sokszor kősz az anyák nem tudják, hogy az anyák kötelesek a State Board of Health-nek (az állami egészségügyi hivatal) s ha nem lett eljelentve, akkor az az anyát fogják önkéntesül, melyet kitöltve visszaküld hozzájuk és a gyermek születése hivatalosan be lett jelentve. Sokszor kősz az anyák nem tudják, hogy az anyák kötelesek a State Board of Health-nek (az állami egészségügyi hivatal) s ha nem lett eljelentve, akkor az az anyát fogják önkéntesül, melyet kitöltve visszaküld hozzájuk és a gyermek születése hivatalosan be lett jelentve. Sokszor kősz az anyák nem tudják, hogy az anyák kötelesek a State Board of Health-nek (az állami egészségügyi hivatal) s ha nem lett eljelentve, akkor az az anyát fogják önkéntesül, melyet kitöltve visszaküld hozzájuk és a gyermek születése hivatalosan be lett jelentve. Sokszor kősz az anyák nem tudják, hogy az anyák kötelesek a State Board of Health-nek (az állami egészségügyi hivatal) s ha nem lett eljelentve, akkor az az anyát fogják önkéntesül, melyet kitöltve visszaküld hozzájuk és a gyermek születése hivatalosan be lett jelentve. Sokszor kősz az anyák nem tudják, hogy az anyák kötelesek a State Board of Health-nek (az állami egészségügyi hivatal) s ha nem lett eljelentve, akkor az az anyát fogják önkéntesül, melyet kitöltve visszaküld hozzájuk és a gyermek születése hivatalosan be lett jelentve. Sokszor kősz az anyák nem tudják, hogy az anyák kötelesek a State Board of Health-nek (az állami egészségügyi hivatal) s ha nem lett eljelentve, akkor az az anyát fogják önkéntesül, melyet kitöltve visszaküld hozzájuk és a gyermek születése hivatalosan be lett jelentve. Sokszor kősz az anyák nem tudják, hogy az anyák kötelesek a State Board of Health-nek (az állami egészségügyi hivatal) s ha nem lett eljelentve, akkor az az anyát fogják önkéntesül, melyet kitöltve visszaküld hozzájuk és a gyermek születése hivatalosan be lett jelentve. Sokszor kősz az anyák nem tudják, hogy az anyák kötelesek a State Board of Health-nek (az állami egészségügyi hivatal) s ha nem lett eljelentve, akkor az az anyát fogják önkéntesül, melyet kitöltve visszaküld hozzájuk és a gyermek születése hivatalosan be lett jelentve. Sokszor kősz az anyák nem tudják, hogy az anyák kötelesek a State Board of Health-nek (az állami egészségügyi hivatal) s ha nem lett eljelentve, akkor az az anyát fogják önkéntesül, melyet kitöltve visszaküld hozzájuk és a gyermek születése hivatalosan be lett jelentve. Sokszor kősz az anyák nem tudják, hogy az anyák kötelesek a State Board of Health-nek (az állami egészségügyi hivatal) s ha nem lett eljelentve, akkor az az anyát fogják önkéntesül, melyet kitöltve visszaküld hozzájuk és a gyermek születése hivatalosan be lett jelentve. Sokszor kősz az anyák nem tudják, hogy az anyák kötelesek a State Board of Health-nek (az állami egészségügyi hivatal) s ha nem lett eljelentve, akkor az az anyát fogják önkéntesül, melyet kitöltve visszaküld hozzájuk és a gyermek születése hivatalosan be lett jelentve. Sokszor kősz az anyák nem tudják, hogy az anyák kötelesek a State Board of Health-nek (az állami egészségügyi hivatal) s ha nem lett eljelentve, akkor az az anyát fogják önkéntesül, melyet kitöltve visszaküld hozzájuk és a gyermek születése hivatalosan be lett jelentve. Sokszor kősz az anyák nem tudják, hogy az anyák kötelesek a State Board of Health-nek (az állami egészségügyi hivatal) s ha nem lett eljelentve, akkor az az anyát fogják önkéntesül, melyet kitöltve visszaküld hozzájuk és a gyermek születése hivatalosan be lett jelentve. Sokszor kősz az anyák nem tudják, hogy az anyák kötelesek a State Board of Health-nek (az állami egészségügyi hivatal) s ha nem lett eljelentve, akkor az az anyát fogják önkéntesül, melyet kitöltve visszaküld hozzájuk és a gyermek születése hivatalosan be lett jelentve. Sokszor kősz az anyák nem tudják, hogy az anyák kötelesek a State Board of Health-nek (az állami egészségügyi hivatal) s ha nem lett eljelentve, akkor az az anyát fogják önkéntesül, melyet kitöltve visszaküld hozzájuk és a gyermek születése hivatalosan be lett jelentve. Sokszor kősz az anyák nem tudják, hogy az anyák kötelesek a State Board of Health-nek (az állami egészségügyi hivatal) s ha nem lett eljelentve, akkor az az anyát fogják önkéntesül, melyet kitöltve visszaküld hozzájuk és a gyermek születése hivatalosan be lett jelentve. Sokszor kősz az anyák nem tudják, hogy az anyák kötelesek a State Board of Health-nek (az állami egészségügyi hivatal) s ha nem lett eljelentve, akkor az az anyát fogják önkéntesül, melyet kitöltve visszaküld hozzájuk és a gyermek születése hivatalosan be lett jelentve. Sokszor kősz az anyák nem tudják, hogy az anyák kötelesek a State Board of Health-nek (az állami egészségügyi hivatal) s ha nem lett eljelentve, akkor az az anyát fogják önkéntesül, melyet kitöltve visszaküld hozzájuk és a gyermek születése hivatalosan be lett jelentve. Sokszor kősz az anyák nem tudják, hogy az anyák kötelesek a State Board of Health-nek (az állami egészségügyi hivatal) s ha nem lett eljelentve, akkor az az anyát fogják önkéntesül, melyet kitöltve visszaküld hozzájuk és a gyermek születése hivatalosan be lett jelentve. Sokszor kősz az anyák nem tudják, hogy az anyák kötelesek a State Board of Health-nek (az állami egészségügyi hivatal) s ha nem lett eljelentve, akkor az az anyát fogják önkéntesül, melyet kitöltve visszaküld hozzájuk és a gyermek születése hivatalosan be lett jelentve. Sokszor kősz az anyák nem tudják, hogy az anyák kötelesek a State Board of Health-nek (az állami egészségügyi hivatal) s ha nem lett eljelentve, akkor az az anyát fogják önkéntesül, melyet kitöltve visszaküld hozzájuk és a gyermek születése hivatalosan be lett jelentve. Sokszor kősz az anyák nem tudják, hogy az anyák kötelesek a State Board of Health-nek (az állami egészségügyi hivatal) s ha nem lett eljelentve, akkor az az anyát fogják önkéntesül, melyet kitöltve visszaküld hozzájuk és a gyermek születése hivatalosan be lett jelentve. Sokszor kősz az anyák nem tudják, hogy az anyák kötelesek a State Board of Health-nek (az állami egészségügyi hivatal) s ha nem lett eljelentve, akkor az az anyát fogják önkéntesül, melyet kitöltve visszaküld hozzájuk és a gyermek születése hivatalosan be lett jelentve. Sokszor kősz az anyák nem tudják, hogy az anyák kötelesek a State Board of Health-nek (az állami egészségügyi hivatal) s ha nem lett eljelentve, akkor az az anyát fogják önkéntesül, melyet kitöltve visszaküld hozzájuk és a gyermek születése hivatalosan be lett jelentve. Sokszor kősz az anyák nem tudják, hogy az anyák kötelesek a State Board of Health-nek (az állami egészségügyi hivatal) s ha nem lett eljelentve, akkor az az anyát fogják önkéntesül, melyet kitöltve visszaküld hozzájuk és a gyermek születése hivatalosan be lett jelentve. Sokszor kősz az anyák nem tudják, hogy az anyák kötelesek a State Board of Health-nek (az állami egészségügyi hivatal) s ha nem lett eljelentve, akkor az az anyát fogják önkéntesül, melyet kitöltve visszaküld hozzájuk és a gyermek születése hivatalosan be lett jelentve. Sokszor kősz az anyák nem tudják, hogy az anyák kötelesek a State Board of Health-nek (az állami egészségügyi hivatal) s ha nem lett eljelentve, akkor az az anyát fogják önkéntesül, melyet kitöltve visszaküld hozzájuk és a gyermek születése hivatalosan be lett jelentve. Sokszor kősz az anyák nem tudják, hogy az anyák kötelesek a State Board of Health-nek (az állami egészségügyi hivatal) s ha nem lett eljelentve, akkor az az anyát fogják önkéntesül, melyet kitöltve visszaküld hozzájuk és a gyermek születése hivatalosan be lett jelentve. Sokszor kősz az anyák nem tudják, hogy az anyák kötelesek a State Board of Health-nek (az állami egészségügyi hivatal) s ha nem lett eljelentve, akkor az az anyát fogják önkéntesül, melyet kitöltve visszaküld hozzájuk és a gyermek születése hivatalosan be lett jelentve. Sokszor kősz az anyák nem tudják, hogy az anyák kötelesek a State Board of Health-nek (az állami egészségügyi hivatal) s ha nem lett eljelentve, akkor az az anyát fogják önkéntesül, melyet kitöltve visszaküld hozzájuk és a gyermek születése hivatalosan be lett jelentve. Sokszor kősz az anyák nem tudják, hogy az anyák kötelesek a State Board of Health-nek (az állami egészségügyi hivatal) s ha nem lett eljelentve, akkor az az anyát fogják önkéntesül, melyet kitöltve visszaküld hozzájuk és a gyermek születése hivatalosan be lett jelentve. Sokszor kősz az anyák nem tudják, hogy az anyák kötelesek a State Board of Health-nek (az állami egészségügyi hivatal) s ha nem lett eljelentve, akkor az az anyát fogják önkéntesül, melyet kitöltve visszaküld hozzájuk és a gyermek születése hivatalosan be lett jelentve. Sokszor kősz az anyák nem tudják, hogy az anyák kötelesek a State Board of Health-nek (az állami egészségügyi hivatal) s ha nem lett eljelentve, akkor az az anyát fogják önkéntesül, melyet kitöltve visszaküld hozzájuk és a gyermek születése hivatalosan be lett jelentve. Sokszor kősz az anyák nem tudják, hogy az anyák kötelesek a State Board of Health-nek (az állami egészségügyi hivatal) s ha nem lett eljelentve, akkor az az anyát fogják önkéntesül, melyet kitöltve visszaküld hozzájuk és a gyermek születése hivatalosan be lett jelentve. Sokszor kősz az anyák nem tudják, hogy az anyák kötelesek a State Board of Health-nek (az állami egészségügyi hivatal) s ha nem lett eljelentve, akkor az az anyát fogják önkéntesül, melyet kitöltve visszaküld hozzájuk és a gyermek születése hivatalosan be lett jelentve. Sokszor kősz az anyák nem tudják, hogy az anyák kötelesek a State Board of Health-nek (az állami egészségügyi hivatal) s ha nem lett eljelentve, akkor az az anyát fogják önkéntesül

HOZZÁSZÓLÁSOK A HAT ÓRÁS MUNKANAP KÉRDÉSÉHEZ.

Mélyen tisztelt Szerkesztőség, A hat órai munkanapra véleményemet tisztelettel én is itt küldöm.

Szerény nézetem az, hogyha már legalább megadott, hogy pár szóval is foglalkozhassunk bérabszolga sorsunk változtatásáról, természetesen, hogy azt kívánom ne maradjunk az örökös maradiságba, hanem hát mi is haladhatnánk lépést előre a korral. A bányamunkások is emberi érdemeiknél fogva kiérdemlik ép úgy, sőt még jobban, mint a hogy haladnak fokozatosan előre munkálatóink a haladásal.

Szerintem halálos vétek ily kérdésben egy bányász embernek a 6 óras munka naptól eltérni, sőt sajnálni való szegény eszűség 8 órát vagy ennél is többet óhajítani.

Indokolom pedig azon szerény érveimmel, hogy ha a 6 óra naponként biztosít legalább is közel mindennapi munkát, akkor minden bányász megkezdheti 6 óra alatt is, igen közel azt, amit ma megkeres 8 óra alatt, ép úgy mint ma igen közel megkeresi 8 órai munkával azt, amit ezeket megelőzően 10 és 12 óra alatt a szabványos bányáknál. Rövid idő alatt frissebb az erőnk s nem nyúzódnak agyonra a föld alatt mint a hosszú idővel és azt hiszem egy szíjjel látó bányász testvérem se a 6 órat keveseslő naponta, de attól inkább tart, hogy nem adnak kárát, (avagy

röviden) becsületes alkalmakat a munkán. Igy persze 6 órai munkával is kevés az idő, nem 6-al, naponta a rendes kereset-hez. Igen ám, de az idő bárki hanyagságáért se volt, se nem lesz felelős a keresetnél s éppen így nem felelős a termelésnél a termelőnek, már pedig a mai tulajdonosok szinte kívánják a 6 órai munkanapot és aki fél hogy nem kereshet eleget 6 óra alatt, az vonja le a mult tanulmányait. Szerintem én oly bérabszolga voltam a mai kapitalista rendszernek, míg 10-12 órát bányászkoztam (anyagilag is) mint vagyok ma a 8 óra és esetleg leszek a 6 órai munkanapnál. Nehogy félre értődjék öntudatosan becsülöm a munkát. Alos tudatában vagyok hogy a munka tartja a világot, de azt is ép oly alaposan tudom, hogy a munkát a munkás végzi, a mai bányamunkás a bányáknál is, fős ha már a 6 óras munka napba másutt nem is, de Karl Marx szavaiban hát megtalálunk jelentősebb célra vezetésünket. (Egyes elméletek szerint mindazon intézkedések, amelyek a kizsákmányolás fokát kisebbítik, a munkásosztályt erősítik.) Ilyen intézkedések a munkabéremelése, a munkaidő rövidítése, a munka sebesség leszállítása stb. stb. S ha ez mind elérhető! Minek a hosszú idejű küzdelem?

Bányásztestvéri szeretettel KRISZTIÁN M. JÁNOS Star City, W. Va.

ÚJ ESZTENDŐTŐL ÉLETBELÉPETT A MAGYARORSZÁGI Bányászok ÚJ FIZETÉSI RENDJE.

(Budapesti szerkesztőségünk tudósítása.)

Sokat irtunk a Bányászlap olvasóinak a magyarországi bányásztestvérek keserves bérküzdelméről, a mely a mai napon új stádiumba lépett. A munkaadók már hónapok óta tárgyaltak a végleges megegyezés ügyében a munkásokkal. Most végre befejeződtek a tárgyalások, melyeknek főcélja a kedvezményes ellátás megszűntetése volt. Ezt a fizetésrendezés egyszerűsítése és a szentermelés fokozása okozta. Az utóbbi időben ugyanis a munkateljesítmény minden bányatelepen erősen aláhanatott, ami érthető is, mert nem volt semmi, a mi a munkást nagyobb munka teljesítményre ösztönözte volna.

A munkában eltöltött idő, nem pedig a munkateljesítmény szerint kapta mindenki a fizetését, illetve a kedvezményes ellátást.

A salgótarjáni bányákban már december elején megszűnt a kedvezményes ellátás és átértékelt a békebeli fizetésrendszer, január elsején pedig az ország összes szénbányáiban a békebeli fizetésrendszer honosított meg. Az új rendszer szerint a munkásokat végzett munkájuk után fizetik. A napi legkevesebb fizetés 18,000 s a legtöbb 25,000 korona. Ehez járul még az ingyen lakás, fűtés és világítás valamint a ruhaképzemény — ugy, ahogy eddig volt. Az új fizetés 10—20 százalékos emelést jelent és különösen a fiatal és nőtlen munkások örülnek az új rendszernek.

A munkásság nagy része azonban éppen ezért nincs megelégedve a reformmal, a mely néhány fiatal munkás számára előnyt jelent ugyan, de a munkásság nagy tömegeit erősen sújtja. Kétségtelen, hogy a családok bányamunkás erősen meg rövidül, mert a pénzbeli fizetés

se nem ér fel a kapott kedvezmény értékével. Ez szűli az elégedetlenséget, a melynek lecsendesítésére a vállalatokkal új tárgyalások kezdődtek az a céllal, hogy a fizetés mellett a családok munkások számára pótlékot is állapítsanak meg a külszíni munkások ügyében. A tárgyalásokon a munkásságot Payer Károly képviselte.

Idenek, akik a kvóta kimerülése után is bebecsátatnak.

A nagy közönség általában tájékozatlan afelől, hogy kik azok, akiket a kvóta kimerülése után is bebecsátatnak Amerikába. Mintán azt akarjuk, hogy olvasóink ebben a kérdésben is megbízható értesítést nyerjenek, felkerestük az United American Lines társaság, mely a Hamburg-American Line társasággal együttes szolgáltatást teljesít, tehát a két társaság alelnökét, Lederer Emil urat, aki nekünk átnyújtott egy jegyzéket, mely a Bevándorlási törvény kivételre rendelkezését tartalmazza a 2-a és 2-d pontok alatt és a következőkben van:

- 1. A külföldi államok megbízott tisztviselői, azok családtagjai, kisérő személyzete, szolgá személyzete és egyéb alkalmazottak.
- 2. Keresztült utazó idegenek, akik útutazóban vannak az Egyesült Államokban.
- 3. Idegenek, akik mint turisták vagy ideiglenesen itt tartózkodó külföldiek, akik üdülő utra jönnek ide ideiglenesen.
- 4. Idegenek, akik még nem érték el 18-ik életévüket, és az Egyesült Államok polgárainak gyermekei.
- 5. Idegenek, akik mint háztartási alkalmazottak állnak szolgálatban, olyanok, akik ténylegesen mint háztartási alkalmazottak tartanak az Egyesült Államokban, akik külföldön az Egyesült Államok polgárainak szolgálatában állnak, vagy álltak feltéve, hogy szolgálatukat itt folytatják.
- 6. Idegenek, akik hivatalos művészek, színészek, tanárok, újságírók, énekesek, bármely felekezet lelkészei, egyetemi vagy semináriumi tanárok valamint azok, akik más tudományos pályán működnek, feleségeikkel, és 16 éven aluli gyermekeikkel.
- 7. Azok az idegenek, akiknek lakóhelyük az Egyesült Államokban van ha ideiglenes külföldi látogatásukról érnek vissza valamint feleségük és 16 éven aluli gyermekeik feltéve, hogy ezek a visszatérő idegen kíséretében vannak.

LEVELÉK AZ OLVASÓKTÓL.

Tisztelt Himler Ur! Kívánságára kész szívességgel adok választ. A Bányászlap feltétlenül szükséges a magyar bányamunkásnak, sőt mi több az összes magyar lapok közül erre a lapra van a legnagyobb szükségünk, mivel ebben a nagy országban jó ha van egy utba igazító és tanácsadó kalauz a kezünkben. Igy tudhatjuk meg hogy merre és hová menjünk más különben is a bányászlap egyenes igazsággal szólómondó. Vagyok Himler urnak pártatlan híve, LOUIS NAGY, Puposia, Wyo.

Igen tisztelt Bajtársak! A Bányászlapból olvasom, hogy vannak köztünk oly egyének, akik nem látják jónak, a mit Himler ur tesz vagy tett. Nézzék csak bajtársak, az igaz, hogy a Verhoval pittsburghi gyűlésen igen ránk terítették a rizet pokrócot, ránk öreg tagokra. Ne gondolják azt a bajtársak, hogy azt ő fundálta ki. Az man ki volt fundálva, csak szavazatra várt. Igy hát nem kell ott is gümöt keresni a hol uincs, mert a mint olvasom hogy vannak köztünk olyanok, akik még a kákán is gümöt keresnek. Pedig azon nincsen.

Nevetséges bajtársak, amit néhányan állítanak, hogy Pittsburghba a gyűlésen a delegátusok csak kompánisták, papok, bucserosok, stórosok, tanult emberek voltak. Kérem csak nem küldhetünk olyánokat, akik még azt se tudták volna, hogy merre van Pittsburgh. Legyen már a szólás-szapullásból elég; hisz az ember a sok jótul is meg csomórlík. Hiába, meg van köztünk az a mondás, hogy átok fogta meg a magyart, mert az össze soha se tart.

Vegyük példát más nemzetiségekről, azok közt nincs ilyen luza-vona, mint mi köztünk magyarok közt van. Ha netalán valakinek nem volna inyére ezen pár soraim arról se tehetek.

Boldog egyetértést kívánok, tisztelettel Id. FEKETE MIHÁLY Herrick, Ohio.

Igen tisztelt Himler Ur! Tisztelettel értesítem, hogy becses sorait vettem, melyek okvetlen választ igényel. En részemről a Bányászlap az első szám megjelenésétől kezdve szerettem és szeretni fogom, amíg fenn fog állni, vagy ha csak irányát meg nem változtatja. Még akkor sem neheztelnék, sőt örülnék, ha annak egy részét ami az agyvelejében, szívében és lelkében van, más célra fordítaná. Tessék meg híhni, hogy akkor sem volnék féltékeny, mert tudom, hogy az embernek nemcsak másokkal, de magával szemben is vannak kötelességei.

Ami a bányászlapot illeti, av val bizony nem vagyok megelégedve azért, mert nem tudják lehetővé tenni, hogy minden nap kopogtatna az ajtónkon nem csak egyszer egy héten. No de ami el nem mult, az még hátra van. Mégis meg vagyok elégedve a lappal, mert az én szerény nézetem szerint a Bányászlap a tíz év alatt a bányásszág és a közügy érdekében többet tett egymaga, mint az összes magyar lapok együttvéve. Első sorban kiűzött mindig mindenféle csaló ellen, akik támadásaikat mindig a munkásság zsebe ellen irányították, továbbá ezer és ezer ember ügyes-bajos dolgait végzezte el és pedig tudomásom szerint díjtalanul, sőt volt reá eset, hogy egyeseket a villanyosság árnyékából rántott vissza az életbe. Alapított New Yorkba Bányász Otthont, ami arra van hivatva, hogy az ide

és visszavándorlókat a csalóktól megóvja. Épített bankot, bányát és egy szép kis várost kietlen vad helyen, amire még álmában sem mert volna gondolni az ember, ami már most egypár száz családnak biztosított otthont és később még ezreknek fog.

Bizony bajtársak, mi nagyon sokat köszönhetünk a Bányászlapnak és szerkesztőjének. Ajándékozzuk meg tehát ötlet bizalmunkkal, szeretetünkkel és őszinte elismerésünkkel. Azt hiszem, nem is kíván tőlünk többet. De lehetnek mások velem ellenkező nézetem, akik az én szerény, de őszinte nézetemet vagy hízélgésnek minősítik, vagy azt mondják, hogy hát könnyű volt mindezt Himlernek megcsinálni, hisz mi adtuk hozzá a pénzt, én is meg csináltam volna, ha a pénzt a kezembe adták volna. De az ilyen beszéd hasonló a Columbian meséjéhez, amit talán mindenki tud. Hogy amikor hazament Amerika felfedezéséről, az urak egy banketten leki-csinyilög nyilatkoztak Columbiának, hogy hát ők is fel tudták volna fedezni Amerikát. Ekkor Columbus elévett egy tojást és azt mondta az uraknak, hogy a tojást állítsák meg kis végire, amit senki sem tudott megtenni. Akkor Columbus elvette a tojást, a kis végít az asztalhoz ütötte és megállt. Akkor azt mondták, hogy mink is meg tudtuk volna állítani. Columbus azt felelte: Igy tudátok volna ti Amerikát is felfedezni.

Most a Bányászlap tíz éves jubileuma alkalmából üdvözlöm Önt Himler ur az összes munkatársával együtt. Vagyok testvéri szeretettel és tisztelettel GY. NÉMETH ANDRÁS Springfield, Illinois.

Tisztelt Himler Ur. Becses levelére adok választ, melyben azt kéri, hogy írjuk meg, hogy meg vagyunk-e elégedve az újsággal vagy nem? Én nagyon meg vagyok elégedve, minden betű a legigazságosabban van bele írva és a bányászok pártján van mindig. Szeretném hogy ne csak heti lap volna, hanem minden nap megjelenne. Tisztelettel PRÉKOP TAMÁS Stone, Ky.

MIÉRT HÜLT MEG Ő?

Robert Browing, a nagy angol költő, aki jelenleg a Westminster monostorban van eltemetve, Cowlay és Chauser között ment fia látogatására indulva, aki Venice-ben Olaszországban lakott, 1899. őszén. Egy decemberi napon mikor a utját folytatta, meghalt, a mi aztán végzetes következményekkel járt. Másnap meghalt. Számosan járnak minden esztendőben ugyanazon az uton, a kiknek azonban semmi bajuk sem lesz és ezek az emberek jogosan törhetik rajta a fejüket, kérdezvén: "Miért hült meg ő?" Számos ily esetet meg lehetne előzni, ha idejében megvizsgálnák azt vajjon rendben van-e az egészsége. Egy konok meghülés azt jelenti, hogy a test

képtelen ellentálni a betegség esírának. A dugulásban szenvedő test alaposan esőkent ellentálló erővel rendelkezik. Ha Ön gondoskodik arról, hogy a belek rendszeren működjenek, ugy az Ön szervezete képes lesz arra, hogy az ilyen bajoknak ellentájon, ahelyett, hogy hajlamos lenne azokra. Triner Keserü Bor ezért a legjobb gyógyszer a mostani időszakban. Nézze meg az Ön orvosságos készletét és győződjön meg arról, hogy van e abban akár egy üveg is a Triner Keserü Borból — ha nincs, menjen el azonnal az Ön drogóstórsához vagy gyógyszerészhöz és vegyen egy üveggel. Triner's Cough Sedative, köhögés ellen és Triner's Liniment, mindkét orvosság kítőnő és a mostani időszakban a legalkalmasabb. Irjon Joseph Triner Company-nak Chicago, Ill.-ba ha Ön nem tudná azokat a közelben megvásárolni.

BATES SANATORIUM
HUNTINGTON, W. VA.
202-204 FIFTH AVE.
Phone 142
MINDENMÉÜ BETEGSÉGET VILLANNYAL GYÓGYITUNK.
Különösen reumát, köszvényt, vesese és ideges gyomorbajt, stb. gyógyítunk.
Egyszeri kezelés \$1.00-tól felfelé. Egysz kura \$18-tól feljebb.
MASSZIROZÁS SVÉD MÓDSZER SZERINT.
Villany és gőzfürdők.

DENTISTRY
Mi megtakarítunk Önnek sok pénzt, ha nálunk csináltatja fogait!
A legjobb anyagokból készítünk minden munkát a következő árakért:
22 karátos aranyból koronát ... \$ 6.00
Hidmunkát fogaként ... \$ 6.00
Plate munkát ... \$15.00
Ezüst tömést ... \$ 1.50
VIZSGÁLAT INGYENES!
Minden munkáért felelősséget vállalunk.
IRODAI ÓRÁK:
Reggel 8-tól este 8-ig.
Vasárnap délután 1-ig.
DR. J. C. WITTEN
fogorvos
LOGAN, CHAFIN BLDG.

LOGAN FLOWER SHOP
(VIRÁGÜZLET)
Logan, W. Va.
Étélvirágok mindenkor kaphatók. Vágott virágok és cserpepek. — Remek csokrok esküvőkre, és más alkalomokra. Koszorúk temetésekre és sírokra. Kanári madarak és papagályok.
N. H. Simpson, tulajdonos

RADIO RADIO RADIO
ÖN AZT BÁRHOL HALLGATHATJA
Vegyen egy készüléket és Önnek is lesz egy Rádío állomása, mely a hosszú téli esték unalmát elűzi és egyszerű szórakozást nyújt California, New York, Pittsburgh, Cuba és Észak Amerika sok száz egyéb állomását hallgathatja.
ATWATER-KENT
Model 5 ..... \$ 55.00 Model 10 ..... \$100.00
Model 9 ..... \$ 68.00 Radiódyne ..... \$ 80.00
Minden gyakorlat nélkül azonnal tudja kezelni a Rádíót, oly egyszerű a ... kezelés mint a telefoné
Jöjjön el hozzánk és mi bemutatjuk, megmagyarázzuk Önnek. KÜLÖNLEGES MŰSOR MINDEN ESTE.
J. J. PONTIUS, a Parkins Morris Motor Company-nál
Javitások, hozzavalók és gummikerekek.
Main Street Logan, West Virginia.

SZEM BETEGEK FIGYELMÉBE!
Dr. HOITASH J. FRIGYES
SZEMORVOS
Wien (Bécs)-ből, Ausztriából
Huntington, W. Va.
423/2—Ninth Street.
Telefon 147
HIVATALOS ÓRÁK:
délutól 9—12-ig, délután 1—5-ig.
MAGYARUL IS BESZÉLNEK!

Használja mindig
CASCARA QUININE
Gyógyít
Hűlést 24 — óra alatt
Spanyol náthát 3 nap alatt.
Minden gyógyszerárban—30 cent.
Követelje a piros dobozt Hill arcképével és aláírásával.
H-51

MAGYAR Bányászok OTTHONA
Logan, West Virginia.
Ha Loganba jön és valódi tisztán készített jó magyar ételeket akar enni, ökvetlenül keresse fel a Magyar Bányász Otthont.
HUSITÓ ITALOK.
A magyar bányászok pártfogását kéri
Doll Zsigmond tulajdonos.

HILL PIANO CO.
C. V. MILLER, tulajdonos
947 FOURTH AVE.
HUNTINGTON, W. VA.
Bármilyen hangszerre, gramofonlemezre, zongoralemezre van szükség, forduljon hozzánk. — Ha nálunk vásárol sok pénzt takarít meg. Elsőrangú árukat tartunk raktáron!
KÉRJEN GRAMOFONLEMEZ ÁRJEJEGYKÉTI

FIRST NATIONAL BANK
LOGAN, WEST VIRGINIA
A Logan völgyi magyarság évek óta bizalmával tüntet ki bennünket, melyért őszinte köszönetünket nyitvánitjuk.
PÉNZKÜLDÉS AZ ÓHAZÁBA
Közjegyzői ügyeket pontosan és lelkiismeretesen végzünk. Logan megyében külföldi osztályunk vezetője az egyedüli, aki óhazai közjegyzői, hagyatéki ügyekben szakértelemmel jár el.
Betéteket felmondás nélkül fizetünk ki.

ALFRED WILEY ZONGORAHÁZA
LOGAN, WEST VIRGINIA.
Mindenféle legkitűnőbb zongorák, grammofonok, lemezek és más minden hangszerek nagy raktára.
Ha valami hangszert akar vásárolni, okvetlen nézze meg üzletünket. Nálunk mindenből a legjobbat kapja.

MAGYAR Bányászok!
THE B. C. ROACH
HARDWARE & FURNITURE CO.
WILLIAMSON, W. VA.
raktáron tart mindenféle butorokat, kályhákat, chinaezüst evőeszközöket, festékeket, üvegárukat és minden házfizelszerelési cikket.
A magyarokat figyelmes kiszolgálásban részesítjük és áraink a legolcsóbbak.
KERESSE FEL ÜZLETÜNKET, HA WILLIAMSONBA JÖN.

ASHLAND NATIONAL BANK
ASHLAND, KY.
Alap és tartalék tőke: Egy millió dollár.
Összvagyon: Öt és fél millió dollár.
Ha egy erős bankban akarja elhelyezni pénzt, helyezze el nálunk betétjét!
PÉNZT küldünk a világ minden részébe a legelőnyösebben.
BETÉTEKRE 3 százalékos kamatot fizetünk.
HAJÓJEGYEKET adunk el a legjobb vonalakra.

Mindenféle Ékszer
Eglen és Illinois órák.
Arany vagy aranyozott ékszer.
BESZÉLŐGÉPEK
Azonkívül alkalmas ajándéktárgyak a legnagyobb választékban és olcsó áron.

Órajavitásokra különös figyelmet fordítunk.
RANDOLPH AND AUKENTHALER
A. Hallmark Ékszerészek.
Williamson, W. Va.

WILLIAMSON környéki magyarok helyezték el betéteiket a
DAY AND NIGHT BANKBA,
WILLIAMSONBAN, W. VA.
Betétekre 3 százalékos kamatot fizetünk
MAGYAROKAT figyelmesen szolgáljuk ki.
ESTE 7 ORAIG NYITVA TARTUNK.

FIRST NATIONAL BANK
LOGAN, WEST VIRGINIA
A Logan völgyi magyarság évek óta bizalmával tüntet ki bennünket, melyért őszinte köszönetünket nyitvánitjuk.
PÉNZKÜLDÉS AZ ÓHAZÁBA
Közjegyzői ügyeket pontosan és lelkiismeretesen végzünk. Logan megyében külföldi osztályunk vezetője az egyedüli, aki óhazai közjegyzői, hagyatéki ügyekben szakértelemmel jár el.
Betéteket felmondás nélkül fizetünk ki.

ALFRED WILEY ZONGORAHÁZA
LOGAN, WEST VIRGINIA.
Mindenféle legkitűnőbb zongorák, grammofonok, lemezek és más minden hangszerek nagy raktára.
Ha valami hangszert akar vásárolni, okvetlen nézze meg üzletünket. Nálunk mindenből a legjobbat kapja.

MAGYAR Bányászok!
THE B. C. ROACH
HARDWARE & FURNITURE CO.
WILLIAMSON, W. VA.
raktáron tart mindenféle butorokat, kályhákat, chinaezüst evőeszközöket, festékeket, üvegárukat és minden házfizelszerelési cikket.
A magyarokat figyelmes kiszolgálásban részesítjük és áraink a legolcsóbbak.
KERESSE FEL ÜZLETÜNKET, HA WILLIAMSONBA JÖN.

Óhazai mesék....

A VÁNDORKÖSZÖRÜS.

Írta: Szentimrei Mártha.

Sokféle járt: sokan ismerték. "Ahá! Itt van a vándorköszörüs!" — mondták a falvakban, mikor meglátták, leginkább a piacon, hetivásárok alkalmával. De a nevet senki se tudta... mert az kit is érdekelt volna?

Arra nem emlékezett, hogy édes anyai kéz simogatta volna valamikor. Mióta csak az eszébe jutott, mindig ketten voltak az apjával. Mellette bandukolt az országuton kicsi kora óta, porban, sárban, esőben, hóban, mellette aludt télen kocsmák felszereiben, nyáron, az országút mellett kukoricások alján, vagy rétek szélén, illatos széna-ágyon. Apja tanította meg arra, hogy az ő neve Szálás Ágoston, meg a Miatyánkra. Kevés beszédt, megörvén ember volt az apja... de meg nem ütötte soha.

Ő maga biztosan a soha nem ismert anyjára ütött, mert mosolygós, beszédes kis fickó volt, aki az ertszépi pipacsoktól kezdve a csilagokig minden iránt érdeklődött. De nem volt, aki taníttassa!

— Hallgass mán... ki győzne neked feladni? — mordult rá apja százszor is egy nap.

Az életmódjuk változatos volt. Ha jól ment az üzlet, sok köszörülni valót hoztak, pecsenyét és kalácsot ettek... olykor száraz kenyér se akadt a tarisznyában. Így növekedett fel Szálás Ágoston, a betűt nem ismerte, tudott egy imádságot és tudott késeket, ollókat jó élesre köszörülni. No meg énekelni is úgy tudott, mint a mezei pacsirta. Tizenegyeszendő korától kezdve ő hajtotta a köszörükövet, apja inkább csak a munkát vállalta.

Az öreg köhögött s lábai dagadoztak. Mély álmu ember volt s minden hajnalon Ágostonnak kellett őt életre cibálni. Az abonyi zöld vásárkor jó keresetük volt, este a nagykozmában egy kis bort is ittak, más-

nap hiába szölongatta, rázogatta Ágoston az apját... vélte, a bor miatt. Hagyta hát aludni s várakozott. Hiába várt! A vándor nem kelt fel többé soha s akkor ismerte meg Ágoston a rémet, mely eddig csak idegenek koporsóit vitte el mellette olykor... s most az egyetlennek arcáról meredt reá... az egyetlenről, akihez tartozott.

Egyedül maradt köszörükövel. Egy darabig a világ megváltozottnak tetszett, mint mindnyájunknak, ha hiányzik belőle valaki. Egy darabig nem dalolgotott. Aztán megint csak felhangzott a piacokon kedvenc nótája:

"Jányok... jányok... madarasi jányok... Van-i nektek lerakott szoknyátok? Ha nincs nektek lerakott szoknyátok, Nem is vattok madarasi jányok,

Csinos fickó volt, amint ott állt köszörüköve mellett, kék-fehér csíkcsingében. Tö-mött felete hajáról hátra csuszott a vihar-vert kalap, mely mellől a bokréta soha se hiányzott. Még télen se, mert hisz s szalma-virág színes fejceskái akkor se hervadnak el.

A tréfás szó igen könnyen állott nála. Ha öreg asszony adott neki kést, mondván hogy jól élesítse meg, azt felelte:

— Olyan élesre, anyám, mint a kelmed nyelve! Mókázott a cselédlánnyokkal, akik szívesen adtak neki szót szóra s becsülete-sen elvégezte munkáját, a miért a férfiak azt mondták róla: "Valami rendes ember ez a vándorköszörüs."

Szálás Ágoston egész élete ugyszólván a heti piacokon a nagy nyilvánosság előtt folyt le. Ott falatozott, midőn ráért, sült tőköt vagy savanyu uborkát, gyümölcsöt, zsemlyét, kenyeret és turót, már a melyikre kedve szottyan... s amit körülötte árul-

tak, mert messze bizony nem távozhatott a köszörükövetől.

És bár a világon senkihez se tartozott, neki ez talán eszébe se jutott, mert hisz társasága mindig volt, mindenütt. Ismerte a kofákat, a hajlott dereku aggastyánokat, akik a hetivásár multával a piacon felső-pörték s azután szeméttel telt talyigájukon ülve kenyereztek, a drótos tótót, aki a templom tövének árnyékában ütötte fel mühe-lyét s pihente ki, — fejté kő-párnára haj-tva, — fáradaimait... de ki is tudná annak a társaságát elszámolni, aki mindig vándorolt?

És ő mind messzebbre, messzebbre vándorolt s fiatalos vállalkozó kedvében a falvak után nagyobb városokba is belátogott. Szolnok, Cegléd, Nagykőrös, Kecskemét mind adófizetői lettek s bár azt hihetné valaki, hogy városiak nincsenek rászorulva egy vándorköszörüsre, mégis bőven akad-tak, kivált a hetivásárokat látogató tanyai-ak közül, akik csillagos bieskálkat véle éle-sítették meg.

Keresett rendszeren s mivel megszokta, hogy kevéssel beérje, hát már félretett pénze is akadt.

Egy idő óta a kecskeméti hetivásárokat a világról se mulasztotta volna el: ha ked-den nem, akkor pénteken vagy vasárnap olvetlen ott kellett lennie a zöldség-piac szélén. A zöldség piac elejére a zsidó-templom hatalmas épülettömbé vet árnyékot és lépcsői mindig meg vannak rakva festői csoportozatokkal: áruiuk tuladott falusi-ak ott számolgtatják pénzüket, rongyos em-bernek alusznak rajtuk halálosan mély ál-mot s mellettük kényelmesen reggeliznek azok, akik a vidékiek közül beírják ezzel a leg-olcsóbb szállodával.

A zsidó templom árnyékában a zöldség-piac folytatása a virágpiac, ahol a kerte-

szek cserépes növényeket árulnak s asszo-nyok, leányok levágot virágokat, papir-bokrétákat és siri-koszorukat.

Siri koszorukat árult a vak Puskásné is Ilona leányával együtt. Vak volt az anya, de annál szemesebb a leánya. Az tizenöt éve merészségével mindenkire rámosoly-gott, mindenkit megszólított, mindenkinek hízelkedett. Kivált a hosszú gyászfátyol-lai járó urinóknak.

— Nagyságos asszony, ugy-i még nem felejtette el a kedves halottját? Tessék... itt van ez a gyönyörű hófehér koszoru... vagy ez a tűzpiros, dáhlíákból. A nagysá-gos asszony olyan áldott szívű, ugy-i vesz az én szegény világtalan édes anyámtól?

És a nagyságos asszonyok közül sokan vásároltak a hervadtas a kertész kimustrált virágaiból készült koszorúkból. (Hiszen ei-hervadtak azok még jobban a sirokon). A vak asszony elvette tőle a pénzt s egyre kérdezgette:

— Ilona, ide adtad mindet? Ilona, nem dugtál félre a pénzből? Ilona, megvér az Isten, ha megcsalsz.

— Mind ott van az édes anyám kezében... vagy kérdezzem meg akárkit.

Ágoston ilyenkor sietett megállítani kö-szörükövé s bizonyította hogy:

— Annyi az... annyi...

A feketeszemű Ilonának nem hiába vol-tak közepén összenöve sűrű szemöldökei, mert megverte szemmel szegény vándorkö-szörüst, aki attól kezdve, hogy meglátta, gyakran álmódott a sugár hajdon fehér mellekötényével. Szóltak is össze, incsel-kedtek egymással, — ha ráérték — Ágoston már azt is tudta, hogy a Szultán-utcában laknak egy kis nedvesfalu házban, mely a sajátjuk. Később engedelmet kért Ágoston hogy illó fizetségért náluk tölthesse az éj-szakát s olyankor ő gondoskodott a vacso-

ráról is. Megtudta, hogy Puskásné régen özvegy — Ilona nem is emlékszik az apjára — hogy azelőtt finom fehér himzéseket ké-szített s azokba vezetett bele szemévilága.

Ágoston abban reménykedett, hogy a bi-zalmatlan özvegy jóindulatát nem lesz ne-héz megnyernie, hiszen szemmeláthatólag szükség volt egy derék kenyérkeresőre a háznál.

Ilonával már tisztában volt, mert ha enye legve átfogta derekát, mindig fenyegette:

— Maradhasson... mer kajátok!

De... soha se kiátott, akkor se, mikor csók virágot ki az ölelésből. És mikor vissza is adta, elérkezett az idő a komoly beszédre. Ágoston bejelentette tisztességes szándékát az anyának.

Tudta, hogy Puskásné bizalmatlan, zsem-bes természetű, de soha se hitte volna el, hogy úgy felfortyanjon.

— Mit gondolsz! Hogy én az egyet-len jányomat egy vándorköszörüsnek ne-veltem? Az apja iparos vót, az én apám meg tanító. Csak-rangbélinek adom, vagy pize legyek.

— Nekem is van valamennyi pénzem...

— Valamennyi... de nem annyi, ameny-nyiért el lehetne felelteni, hogy vándorkö-szörüs. Aszondom, hagyjon Ilonának békét... ide többet be ne tegye a lábát... inkább kiterítve lássam a jányomat, mint vándor-köszörüsének.

Nagyon leforrázták ezek a szavak szeg-ény Szálás Ágostont, csakugy tántorgott elmenőben, mint a részeg. Ilona a kapuban várta.

— Nem ad... kevesel engem... szólott a legény szomorúan.

— Ha nem ad, elszökök! — heveskedett a lányka.

(Folytatása következik.)

A CIFRA RUHA MIATT.

Bácsföldváron Szabó György (Simon) odaváló parasztagazda összekülömbözött a családjával, mert a felesége a lányai szá-mára butort és ruhát vásárolt, sok pénzt adott ki azokból a ke-servesen megszerzett bankók-ból, amelyekért az egész fami-lia reggeltől estig dolgozott, s a melyen Szabó György földet akart vásárolni. Az öreg föld-műves nagy patáliát csapott a "rongyok" miatt, amiket a fa-miliája összevásárolt s hogy osuffá tegye "pávaskodó" lá-nyait, rongyos cizmába, ron-gyos ruhába öltözött s úgy járt-kelt a faluban, hogy lássák, hogy ő milyen szegény, a család ja pedig "mindent elpuccol". A bossznak ez a módja úgy lát-szik nem nyugtatta meg, mert ekkint Földvárról. Családja min denfelé kereste, de eredmény-telenül, Csurognál a halászek egy oszlásnak indult hullát fog-tak ki a Tiszaágból, amelyben felismerték Szabó György holt-testét. Az öreg gazda afeletti el-kesedésében, hogy a felesége és a lányai ruhára költötték a pénzt, eldobta magától az életet. Szabó György familiája nem tu-ságosan élvezheti az új ruhákat. A faluban nincs nyugtuk, a föld-váriak nekik rójják fel, hogy az apjuk öngyilkos lett.

(Tiszavidék, Óbecse.)

ELFOGOTT GYUJTOGATÓ.

Bakó István tamási lakos bér emelés miatt összeszóalkozott gazdájával, s miután ez nem volt hajlandó bérét javítani, bosszúból felgyújtotta prészá-zát. Az okozott kár több millió korona. A gyujtogatás után Bakó István Szekszárdra jött, ahol a rendőrségnél önként jelent-kezett, bűnét bevallotta. A rend-őrség a gyujtogatót az ügyész-séghez kísérte át, ahol a statári állás bíróság előtt fog tettéért számot adni.

(Tolnamegyei Ujság.)

LAKODALOM MENY-ASSZONY ÉS VÖLEGÉNY NÉLKÜL.

Hajdu János lentikápolnai jó módú polgárnak hét gyermeke volt, de egyiket sem tudta any-nyira fölnevelni, hogy részük-re lakodalmat tarthatott vol-na. Legutóbb a harctéren pusztult el egy 21 éves viruló fia. Az öreget nagyon bántotta, hogy míg mások egy gyerme-küknek is tudnak lakodalmat rendezni, addig ő, kit az Isten annak idején hét gyermekkel áldott meg, egynek sem tud. El-határozta, hogy hét elhalt gyer-mekének egyszerre rendez nagy lakodalmat. A lakodalmat meg is tartotta az összes rokonok, sógorok, komák és jó ismer-ő-sök jelenlétében. A lakodalom három napig tartott és elfo-gyott két hizott sertés, egy bika, 1200 liter bor stb.

(Zalamegyei Ujság.)

MEGSZURTA A KÖZSÉGI BÍRÓ, MERT CSENDRÉ INTETTE.

Mezőtárkányon Cseh Berta-lan hangosan dalolva ment az utcán. Mihály Zsigmond közsé-gi bíró kötelességéhez híven csendre intette a zajgó emb-ert, mire ez kirántotta kését és megszurta a bírót.

(Magyar Szó, Eger.)

MUNKÁBAN A VERESKAKAS.

Csikosatószegben leégett In-ceze Dénesnek, Veres Jánosnak és Darvas Jánosnak a csüre. A csürök tele voltak takarmány-nyal, esépeletlen gabonával és krumplival. A szél által szét-hordott szikrától 14 különböző helyen fekvő épület és szalma-kazal gyulladt meg meg, de si-került mindannyit kellő időben eloltani. A tűz gyujtogatásból keletkezett. A tettest a csend-őrség keresi.

(Brassói Lapok.)

ZSEBÉBEN SÜLT EL A PISZ-TOLY ÉS EMBERT ÖLT.

Nagyfejű Ferenc demjéni la-kos a visontai szénbánya köze-lében Becze Lukács nevű sógo-rával kocsin hajtattott. A hátsó zsebében csövével felfelé egy Frommer ismétlőpisztoly volt. Nagyfejű Ferenc benyult a zse-bébe, hogy a pisztolyt megiga-zítsa, de oly szerencsétlenül vet-te ki, hogy a zseb szegélyén a pisztoly závara felhúzódott. A Frommer elsült és a lövés Lu-kács Ferencet hasán találta, aki meg is halt. Az egri kir. törvény szék megtartott tárgyaláson 150,000 korona pénzbüntetésre ítélte Nagyfejű Ferencet.

(Magyar Szó, Eger.)

FINE-LAX

Várandós és szoptatós anyák figyelmébe!

Látja ezt a szép kövér gyereket? Ennek az édes anyja a terhesség ide-jén naponta használta a FINE-LAX csokoládé cukorkákat, szedte azokat rák után is és csodákat művelt. A gre-elmulasztott a mamánál minden gy-morrendettségét és a gyerek a leg-jobb táplálékot kapta és a tiszta tej zavartalan nyugalmat biztosított. Egészséges, remek gyerek lett belőle.

Két nagyság 50c és \$1.00 Rendelje most és megkapja remek napitárunkat. Küldjön rendelésével pénzt vagy money order-t e címre:

THE Fine-Lax Company P. O. Box 240, Station E CLEVELAND, O.

Ingyen—Ingyen—Ingyen Bárki, aki 10 új rendelést küld be, ingyen kap egy tölte tolat, (Fountain Pen-t). Minden vevő kap azonkívül egy napitárt is ingyen.

A Legjobb, Legolcsóbb Ó-hazai Ujság

DROZDY GYŐZŐ LAPJA A

MAGYAR UGAR

AZ ÓHAZAI falvak népének oktatója, szórakoztatója, tanácsadója és legjobb barátja volt ez az ujság. Független, kiméletlenül igazságos, demokratikus és szókimondó hangja miatt azonban a nemzetgyűlési vá-lasztások alatt betiltották. Az idők jele, hogy most a kormány önként levette a bilincset és újra megjelenhetik

- A MAGYAR UGAR** frissen, alaposan tájékoztat bennünket az óhazai állapotok felől. Hír-adásai megbízhatók.
- A MAGYAR UGAR** szép elbeszéléseiből, bohókás kópéságaiból, kacagtató politikai karika-turáiból, derült jókedvet meríthet mindenki.
- A MAGYAR UGAR** hírei és képei minden amerikai magyarnak meghozzák a tudnivaló-kat. Azonkívül is harcos szóval védi az amerikai magyarság óhazai érdekeit.
- A MAGYAR UGAR** fegyvere az igazság. A demokrácia ellenségeivel szemben kérlelhetet-len. Nem a hatalom lapja, hanem bátor szóval írja meg mindig az igazságot.
- A MAGYAR UGAR** minden betűjét az igazságos földreform végrehajtása és a dolgozó ma-gyar népmilliók érdekében írják. Igazságot, békét, jogot, földet és ke-nyeret követel a népnek.
- A MAGYAR UGAR** Kossuth Lajos szent eszméjéért, a demokráciáért, népszabadságért küzd és ez a legelső és eddig egyetlen politikai lap, a mely azt hirdeti, hogy a dunamenti apró nemzeti államoknak az Egyesült Államok mintájára szövetségé kell alakulniuk, ha azt akarják, hogy népeik boldogulha-sanak.

A MAGYAR UGAR

hetenként KÉTSZER JELENIK MEG bő tartalommal és mégis akárcsak a napilapok minden fontos eseményt közöl.

EZ A VILÁG LEGOLCSÓBB UJSÁGJA. FÉL ÉVRE \$1.00 EGÉSZ ÉVRE \$2.00

Címe: MAGYAR UGAR, VI. Nagymező-utca 3. BUDAPEST.

A Magyar Bányászlap kiadóhivatalakészéssel továbbítja az előfizetést.

MI ÚJSÁG HIMLERVILLEN?

Az elmúlt héten 5 napot dolgoztak a Himler Coal Co. bányájában.

Pénteken este a Göre Gábor színtársulat tartott telt ház előtti nagy sikerű előadást. A társulat játéka nagyon megerőltető a közönség tetszését és szinte keresztül nevétkék az előadást.

Ehő 8-án ismét Himlervillen lesz a társulat, amikor Göre Martsa lakodalmát játsszák el újra szűlt ház előtt, mert a jegyek nagy része már is elkelt.

Második évfolyam! KIS MAGYARORSZÁG (himlervillei helyi híradó) legújabb száma megjelent Szerkesztő: KOLOS LEO.

KISHIRDETÉSEK.

ELADÓ. ELADÓ 25 akér föld Virginiában Norfolkhoz közel. Egyenes, fekete, nem kavicsos, kerétszetre alkalmas föld.

KERESÜNK 1000 MAGYAR NŐT alkalmasságukkal, akiket a munkára felkészítünk. Kérjük, hogy a következő címre írták meg a nevüket és a születési dátumukat.

Farmra vagyó magyarok figyelmébe ajánljuk három Gökörpá termő farmjainkat, amelyek őresek lettek a birtékek lejártá után.

60 AKEROS fekete agyagos talajú föld, amelyben egy 5 akernyi homokos sük húzódik keresztül, mind szántó, a 2 akér jó erdőjén kívül van nagy két gyümölcsös, nagy barn, 7 szobás lakóház, mindenféle melléképület, ez a birtok is az állami kövezett uton van csak 3 méjire Bay City nagy piac és gyár városához, de csak egy hájtásvilára a vasúti rakodóhoz az ára 110 dollár akernként, 25 dollárt ha fizetés elől, akkor a többi törleszthető a termésből évente, ehhez a birtokhoz járul több gazdasági szárazam is.

10 AKEROS első osztályú kis csirke farm, de jó cigóriának és kerti veteménynek, most is jó darab földi oper van benne plántálva és szőlő, van egy jó tetős épülettel. A birtok csak 1/2 méjire van Bay City városához, ahol mindent eladhat, amíg termel csak egy kis házikót kell rá építtetni. Az ára 110 dollár akernként 30 dollár lefizetéssel akernként eladható a termésből. Jöjjen azonnal és tekintse meg a birtokainkat vagy írjon bővebb felvilágosítást erre a címre.

SUGAR BEET REALTY COMPANY 501 FITZHUGH ST., BAY CITY, MICH.

ROYAL MAIL A magyar kormány által engedélyezett Kővelen összeköttetés NEW YORK és HAMBURG között Cherbourg és Southampton át. "ORION" "ORINA" "ORBINA"

CITIZENS BANK OF WAR. W. VA. Alap és tartaléktőke \$60,000.00 3 SZÁZALÉK KAMATOT fizetünk betétek után.

Don't You Get Tired of having cows off-feed with indigestion, constipation, inflamed legs, sore teats, garget and other troubles? Then stop using feeds that promote these troubles and stick to Larro—have healthy cows, more milk and more profits.

TUG RIVER GROCERY CO. WILLIAMSON, W. VA. OCCIDENT és GOLD MEDAL lisztek kizárólagos nagybani ádói ezen a környéken.

PÉRFIAK óvjátok KIZÁRÓLAG Kérjük használatára Legbiztosabb oltalmat nyújtja. Nagy töltés 30c. Kiti (4 darab) \$1.00 Kapható minden druggistában vagy San-Y-Kit Dept. B 22 Bieman St., New York City, Irjon körlevelünkért.

Geo. W. Snodgrass Általános Biztosítási Irodája FELLY BUILDING ASHLAND, KY. Élet, tűz, balenst, egészségési biztosítás a legelőnyösebb feltételek mellett.

MAGYAROK! NORTON, Virginia egyike a legjobb és legforgalmasabb virginiai bányász városoknak, ahol ha az ember a pénzt befekteti valamibe, biztos, hogy azt el nem veszi! — csak jövedelemre számíthat belőle. Jelenleg van egy pár jó üzletnek alkalmas ház a legjobb helyeken a főutcán — kitűnő alkalom, Resturant vagy bármilyen üzletnek. Van egy 6 szobás finom ház 3 akér kerttel bent a városban. Biztos megélhetés, mert Norton bányász város is és bányákkal van körülvéve, ahol munkát csaknem mindig lehet kapni. Ezen ritka alkalom csak rövid ideig lesz, tehát ha pénztől jól akarja elhelyezni, úgy fektesse be olyan helyre, ahol semmi esetre sem veszíthet. — Vegyen üzletet — házat Norton Virginianban. Jöjjen és szözdödjön meg! MIKE FEKETE A Nortoni nagy kórház mellett. Norton, Va.

Himlervillei és Vidéki magyar testvéreim! A jobb munkaviszonyok érdekében minden ért csak egy, mint eddig a... LEGOLCSÓBB ÁRBAN... adok. Kapható nálam mindenféle szőlőmész, friss hús, bányász kőlé, ünneplő és munkácsipők a legújabb nyosabb áron. Hitelt nyujtok minden tisztességes magyarnak. Továbbra is kérem magyar testvéreim szives pártfogását. GURDON KÁROLY legrégibb vegyeskereskedő HIMLERVILLE, KY.

EZ A BANK a vidék magyarjainak a legszivesebben ajánlja fel szolgáltatásait, minden tekintetben. Külföldre olcsón küldünk pénzt, mert a legnagyobb bankokkal állunk összeköttetésben és naponta táviratiilag kapjuk meg a külföldi pénzek árfolyamát. Betétekre 3 százalékos kamatot fizetünk. The First National Bank, Williamson, W. Va.

Himlervillei Bányásztestvéreim! Szives tudomásulra hozom, hogy Mike Lahvicska üzletét átvettém és raktáron tartok ruházati cikkeket úgy felnőttek, mint gyermekek részére. Cipők, rőfös árak, edények és a bányászok részére Gódrich-féle lábbelik nálam kaphatók. Veletek küzdök már évek óta a bányászok és így magam is nagyon jól ismerem, hogy mily nehezen és örökös veszély között kerestek meg a lét tartásához szükséges ésszeget. Ez a tudat szolgál mértékül nekem akkor, mikor bányásztestvéreimmel üzletet kötök. Nálam olcsó árért jó árut kaptok. MIKE SZEMÁN Himlerville, Ky.

- Logan - Jewelry Co. LOGAN, W. VA. Kétféle órák, ékszeresek, hangszerek, lencsék, trankok, bőrdíszök, táskák nagy raktára. Ajándék tárgyak nagy választékban. Különös gondot fordítunk órák javítására. A MAGYAROKAT figyelmesen szolgáljuk ki.

HA WILLIAMSONBA JÖN és olyan helyre akar szállni, ahol jól érzi magát és tiszta szobát kap, akkor keresse fel a COLUMBUS HOTELT Magyar testvéri szeretettel várja a magyar bányászokat. KUTTOR JÁNOS tulajdonos.

MEET ROGERS WEAR DIAMONDS ROGERS & CO SQUARE DEAL CREDIT JEWELERS At Fourth Ave. & Ninth Street - Huntington, W. Va. Valódi 14 karátos arany ékszeresek, órák, láncok, gyűrűk, karkötők. Gyémántok és más drágakövek. Ézist evőeszközök és dísz tárgyak. Ha Huntingtonba jön okvetlenül látogasson meg bennünket. Magyar bányászoknak hitelt nyujtok és részletfizetésre is adunk el.

NORTH GERMAN LLOYD Hetenkénti hajójárat Magyarországra New Yorkból Brémába főnyesen bevezetett hajókon: MUNCHEN STUTTGART COLUMBUS Továbbra is közöveltek egy-egy osztályú hajókon. Kényelmes felszerelt 2. osztályú zárt kabinok két vagy négy ágyval. Felvilágosítást írjon bármely helyi úgynökhoz vagy North German Lloyd 14-16 Pearl St.,

CUNARD ANCHOR A magyar kormány által több mint 20 év óta engedélyezett kiindulási vonal Ki akarja hozatni rokonait Amerikába? A magyar kvóta már megtelt. De most az ideje, hogy az 1924 július 1-én kezdődő új kvótára az előkezelést megtegye. A Cunard Line képviselőit Magyarországon, Erdélyben vagy a Raktáron minden tekintetben rokonait keresse meg, hogy a szükséges uti-veléket és kózzul feltételeket megkapják. Tízasszonyok alkalmazzák a díjazandó és személyesen elismerik utasainkat a hajóhoz. Cunard utasok, a mint utra készletek, a hajókon, mert hetenként több hajón indul Európából Amerikába. Cunard hajóvezetők a világ legbiztosabb hajóvezetői. További felvilágosítást forduljon bármely hajóúgynökhoz, vagy CUNARD ANCHOR LINES 517-118 Street, Washington, D. C.

THE MADISON NATIONAL BANK, MADISON, W. VA. ALAPTŐKE \$50,000.00 tartalék felül egy millió. Ez a bank a legjobb kiszolgálásban, részesei a magyar bányászok az egész kis és nagy Coal River vidékén. 3 százalékos kamatot fizetünk betétekre. PÉNZT küldünk a világ minden részébe. Jöjjen be hozzánk!

STEVE RÁTZ LOGAN, WEST VIRGINIA, Cherry Three Bottom. Tisztelettel értesítem Logan-vidéki magyarságát, hogy egy hentes, mézárós és fűszerüzletet nyitottam, ahol bevéimmet a legpontosabban szolgálom ki. Rendeléseket házhoz szállítok.

THE PEOPLES BANK APPALACHIA, VA. Helyezze el nálunk betétjét 4% kamatot fizetünk. Az óházába gyorsan és pontosan utalunk 5t pénzt. Figyelmesen szolgáljuk ki ügyfelcinket. SZABADALMI ÜGYEKBEK forduljon bizalommal hozzám. Találmanyt küldje be patentirosás végett. MEG MŰ! (MICHIGAN POLACHEK - ZOLTAN DROVNYI KUDAM FOMEROK-SZABADALMI ÜGYEK 1520-FLETH AVE - NEW YORK)

Tisztolt majner Testvéreim, mivel hogy hát igön finoman traktálék böcsös személyömet mán mint GÖRE GÁBOR biró ur személyét mög az hü kiséretömet is ugy mint az lyányomat az MARTSÁT, az szépségös MADZAG KATYIT, SÖRÉT ANDRIST, no mög akasztófára való KÁTSA cigányt, akit nem akar megönni a fene, hát elgyüvünk ujra elkomédgyiázni, danolni, táncolni

GÖRE MARTSA LAKODALMÁT

amelyre az tisztolt majner testvéreket mög az becses családjaikat, gyerökeiket szeretettel möghivom (külön inbitálás nem lösz) az örömapa

Göre Gábor biró ur s. k.

HIMLERVILLEN löszünk február 8-án estve 7:30-kor a Kompánia Hallban.

DEHUEBA jádzunk február 10-én este 7:30-kor a Moziban.

HOLDENBAN február 11-én estve 7:30-kor lesz az híros lakzi.

MONAVILLEBA február 13-án estve 7:30-kor jádzunk.

GARYBEN löszünk február 17-én a High Schoolban.

Helyáarak: Felnötteknek \$1.65c, gyermekeknek 55c.